პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლიტერატურული საქართველო

10 ივნისი, 1938 წ. | საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის თვიდლიური ორგანო | ფასი 30 კაპ. № 14 (69)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

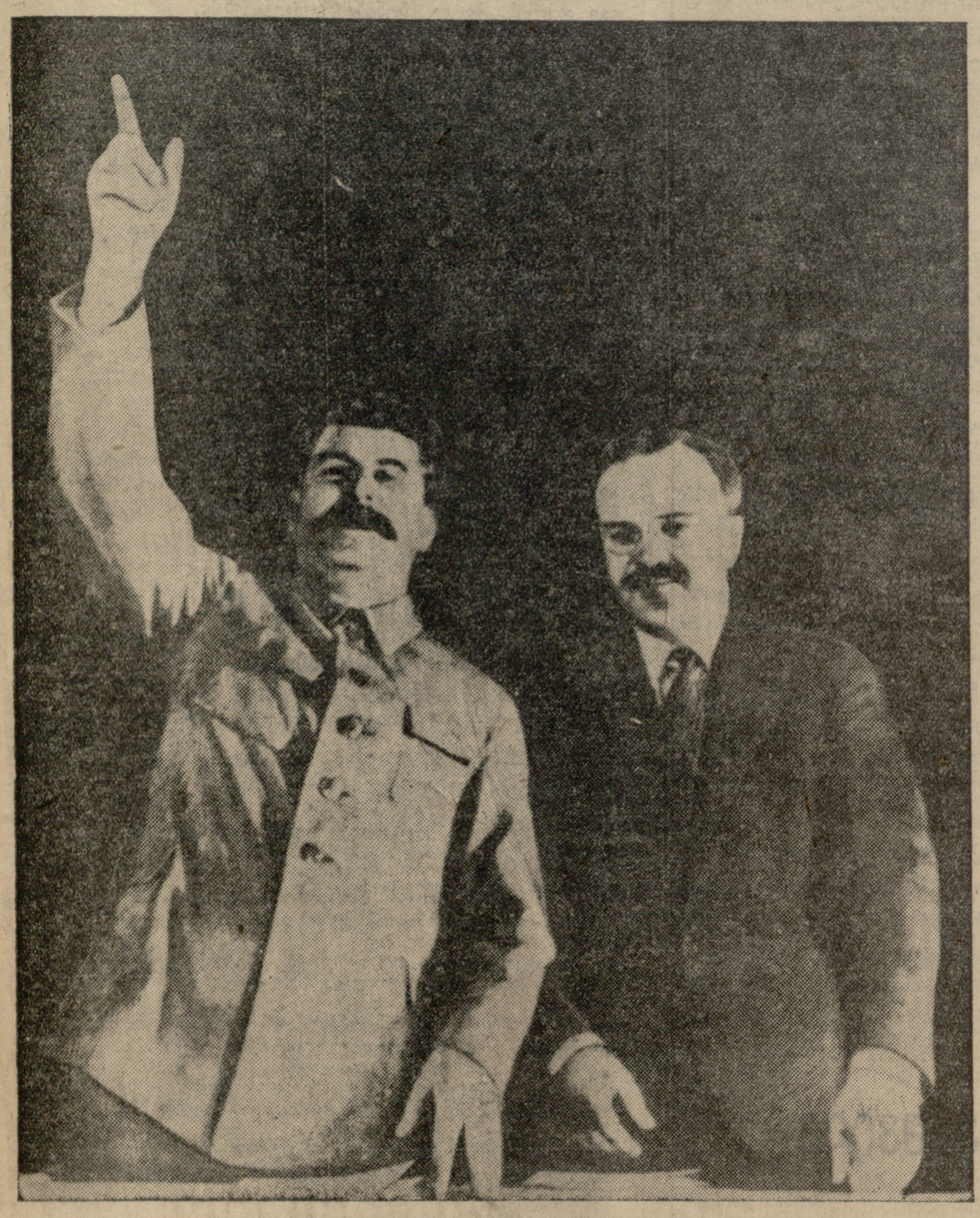

თბილისის XVII საქალაქო პარტკონფერენციის მისალმება დიდ სტალინს

თბილისის XVII პარტიულმა კონფერენციამ შეაჯამა ბოლშევიკთა თბილისის ორგანიზაციის მუშაობა საკ. კ. პ. (ბ) თებერვალ-მარტის (1937 წ.) და იანვრის (1938 წ.) პლენუმების ისტორიულ გადაწყვეტილებათა და თქვენს მიერ პარტიული მუშაობის ნაკლოვანებებისა და ტროცკისტ და სხვა ორგულთა ლიკვიდაციის ღონისძიებათა შესახებ მოცემული გრძნობი მითითებების განხორციელებისათვის, ბოლშევიკური თვითკრიტიკის საფუძველზე გამოაშკარავა ის ნაკლოვანებანი, რომლებსაც ჯერ კიდევ აქვს ადგილი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობაში, და დასახა ღონისძიებანი იმისათვის, რომ რაც შეიძლება სწრაფად იქნას აღმოფხვრილი ეს ნაკლოვანებანი და კიდევ უფრო მაღალ საფეხურზე იქნას აყვანილი მთელი პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობა.

განუხრელად ანხორციელებს რა თქვენს მითითებებს რევოლუციური სიფხიზლის გაძლიერების აუცილებლობის შესახებ, ბოლშევიკთა თბილისის ორგანიზაციამ, თქვენ მიერ რამდენიმე ათეული წლის წინათ შექმნილმა და გამოწრთობილმა, სოციალიზმის ყველა მტრისადმი შეურიგებელობის ლენინურ - სტალინურ ტრადიციებზე აღზრდილმა, გამოამაჟღავნა და გაანადგურა ხალხის მოსისხლე მტრების — ფაშიზმის ტროცკისტ - გუხარინელ და სხვა აგენტთა — ჯაფუშუთა, დივერსანტთა, მავნებელთა ძირითადი გუდეები და თავის XVII პარტიულ კონფერენციას შეხვდა კიდევ უფრო განმტკიცებული, მონოლიტური, კიდევ უფრო მჭიდროდ დარაზმული საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, დიდი **სტალინის** გარშემო.

სიტყვასა გაძლევთ თქვენ, ძვირფასო და მშობლიურო ამხანაგო **სტალინ**, რომ თბილისის ბოლშევიკები, მაღლა დაიჭირენ რა **ლენინ-სტალინის** უძლეველ დროშას, საბოლოოდ მოსპობენ პარტიისა და ხალხის განადგურებული მტრების ნაშთებს და საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის და დიდი **სტალინის** ხელმძღვანელობით, წაგლენ წინ კომუნიზმის ახალი გამარჯვებებისაკენ.

გაუმარჯოს **ლენინ-სტალინის** დიად უძლეველ პარტიას!

გაუმარჯოს დიდ **სტალინს!**

ყველანი არჩევნებზე

12 ივნისი — საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღე — ისტორიული მნიშვნელობის სახალხო ზეიმის დღეა.

პოლიტიკურად და მორალურად განუყოფელი, ერთი ნებითა და აზრით შეკავშირებული მიდის ქართველი ხალხი საარჩევნო ყუთთან, რათა აირჩიოს უმაღლესი ორგანო და სახელმწიფოს მმართველობის საჭე ჩააბაროს თავის საყოველთაო შვილებს, ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისათვის ბოლომდე ერთგულ მებრძოლებს.

ეს დიდი ენტუზიაზმი და საყოველთაო აღფრთოვანება, რომლითაც მიმდინარეობდა საარჩევნო სამზადისი, სრულ საფუძველს გვაძლევს დავასკვნათ, რომ კომუნისტებისა და უპარტიოებების სტალინური ბლოკი საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებში, ისეთსავე ბრწყინვალე გამარჯვებას მოიპოვებს, როგორიც წილად ხვდა მას სსრკ-ის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დროს.

მუშებმა, კოლმეურნეებმა, საბჭოთა ინტელიგენციამ, ერთხელ კიდევ მოახდინეს რა დიდი სოციალისტური სამშობლოსათვის თავიანთი თავდადების, ლენინ-სტალინის პარტიისადმი თავიანთი განუსაზღვრელი სიყვარულის უდიდესი დემონსტრაცია, თავიანთ პირველ კანდიდატად დაასახელეს ხალხთა დიდი ბელადი ამხანაგი **სტალინი,** რომელმაც შეგვიქმნა ბედნიერი, სასიხარულო და საამური ცხოვრება.

ქართველმა ხალხმა თავის რჩეულ კანდიდატად წამოაყენა დიდი **სტალინის** თანამებრძოლი, საბჭოთა მთავრობის მეთაური ამხანაგი **მოლოტოვი,** გამოამჟღავნა რა ამით ქართველი ხალხის შეურყეველი მთლიანობა და განუყოფელობა დიდ რუს ხალხთან, საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხთან.

ქართველი ხალხის ხსოვნაში მუდამ დაფიქსირებული იქნება ოთხ დიდი აღფრთოვანებისა, როცა ამხანაგმა **სტალინმა** და ამხანაგმა **მოლოტოვმა** განაცხადეს თანხმობა კენჭი იყარონ საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობისათვის.

ამ ორ დიდ სახელთან ერთად მთელმა ქართველმა ხალხმა თავის რჩეულ კანდიდატად წამოაყენა ჩვენი რესპუბლიკის სახელოვანი წინამძღოლი, სოციალიზმის გამარჯვებათა ორგანიზატორი საქართველოში, გამბრძოლი **ლავრენტი ბერია.**

საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახელებულები არიან ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისათვის თავდადებული ადამიანები, სოციალისტური სამშობლოს საუკეთესო პატრიოტები, ჩვენი ქვეყნის მოწინავე შვილები. ეს კანდიდატები წამოყენებული არიან არა მათი წარმოშობის ან ეროვნებიდან, მდგომარეობის მიხედვით, არამედ მხოლოდ და მხოლოდ იმის მიხედვით, თუ როგორია მათი შრომითი დამსახურება და საზოგადოებრივი ღვაწლი სოციალიზმის საქმეში, მშრომელი მასების წინაშე. კანდიდატთა შორის პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელებთან ერთად ჩვენ ვხედავთ ფაბრიკა-ქარხნებისა და საკოლმეურნეო ყანების სტახანოველებს, მეცნიერებისა და ხელოვნების გამოჩენილ მუშაკებს, სახელოვანი წითელი არმიის მეთაურებს და რიგითს. მებრძოლებს, სოციალისტური სამშობლოს საზღვრების მამაც გუშაგებს და ფაზიელ შინსახკომელებს. ეს ის ადამიანები არიან, რომლებმაც საქართველო მოწინავე ინდუსტრიის და სოციალისტური მეწარმეობის ქვეყნად გადააქციეს, რომლებმაც ჩვენი ქვეყანა დიდი სამრეწველო კერებით, ციტრუსების ბაღებით, ჩაის პლანტაციებით დაამშვენეს, რომლებმაც ჩვენი სამშობლო წერა-კითხვის მთლიანი მცოდნეობის რესპუბლიკად გახადეს, რომლებმაც ქართველი ხალხის ხელოვნება და მეცნიერება მოწინავეთა რიგებში დააყენეს, რომლებმაც, გამოიჩინეს რა სტალინური სიმტკიცე ბრძოლაში, მიწის პირისაგან აღგავეს ხალხის მოსისხლე და დაფარული მტრები — ტროცკისტულ-ბუხარინული ფაშისტური გარეწრები.

ასეთია საქართველოს მოწინავე შვილთა ამაგი და ოფაფლი მშრომელი მასების და სოციალიზმის წინაშე.

საარჩევნო კრებები, რომლებზეც მიმდინარეობდა კანდიდატთა დასახელება, გადაიქცა მუშათა კლასის, კოლმეურნეე გლეხების და მშრომელი ინტელიგენციის კავშირის სიმტკიცისა და უძლეველობის საყოველთაო სახალხო დემონსტრაციად. ამ კრებებმა ერთხელ კიდევ ცხადჰყვეს, თუ რამდენად მტკიცედ და ურყევად არის დაკავშირებული კომუნისტური პარტია მასებთან, თუ რამდენად უსაზღვროა მშრომელთა თავდადება საბჭოთა ხელისუფლებისათვის, ლენინ-სტალინის პარტიისათვის. ბოლშევიკური აგიტაციის მგზნებარე სიტყვები აცნობდა ამმრჩეველ მასებს კომუნისტთა და უპარტიოთა მიერ წამოყენებულ კანდიდატების ცხოვრებასა და მოღვაწეობას. მათი უბრალო და მკაფიო ბიოგრაფიები, მათი ცხოვრების, შრომისა და ღვაწლის უბრალო, მაგრამ წარმტაცი ამბავი, მოუთხრობს ჩვენი ქვეყნის ყველა მშრომელს, თუ რა შესანიშნავი ადამიანები აღზარდა ოქტომბრის რევოლუციამ, დიადმა ბოლშევიკურმა პარტიამ. ამ სახალხო გმირთა თავგადასავალში გამოხატულია ჰპოვა სოციალიზმისათვის ბრძოლის ამაღელვებელმა ისტორიამ.

საქართველოს სსრ-ის უმაღლეს საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა ბიოგრაფიებში, მრეწველობის და სოფლის მეურნეობის სტახანოველთა, მეცნიერთა და მწერალთა, ინჟენერთა და ტექნიკოსთა, პარტიულ და სამეურნეო მუშაკთა, მეთაურთა და წითელარმიელთა ბიოგრაფიებში, ქართველი ხალხის ამ სახელოვან შვილთა ბიოგრაფიებში ასახულია სოციალიზმის მშენებლობის ეტაპები, ჩვენს ქვეყანაში მომხდარი კოლოსალური ცვლილებები, ახალი სოციალისტური კულტურის უდიდესი წარმატებანი.

ყველა ერთსულოვნად მივიდეთ საარჩევნო ყუთებთან და ხმა მივცეთ სტალინური ბლოკის კანდიდატებს — ქართველი ხალხის რჩეულ შვილებს!

ამხანაგ ლ. პ. ბერიას საანგარიშო მოხსენებიდან

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მუშაობის შესახებ თბილისის XVII პარტიულ კონფერენციაზე 1938 წლის 3 ივნისს

ამხანაგებო!

საანგარიშო მოხსენება საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) თბილისის კომიტეტის მუშაობის შესახებ შეიცავს ერთი წლისა და ერთი თვის პერიოდს.

ამ ხნის განმავლობაში ჩვენი პარტიისა და მთელი ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაში ადგილი ჰქონდა უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობის მოვლენებს.

განსაკუთრებული აღფრთოვანებით ჩაიარა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების საარჩევნო კამპანიამ.

კომუნისტთა და უპარტიოთა სტალინურმა ბლოკმა ბრწყინვალე გამარჯვება მოიპოვა არჩევნებში და დაანახვა მთელ მსოფლიოს, თუ რა მტკიცე და ურღვევია მშრომელი მასების მორალურ-პოლიტიკური ნდობა **ლენინ-სტალინის** ბოლშევიკური პარტიისადმი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების კამპანიამ აამოძრავა ძილიონობით უპარტიო და პარტიული ბოლშევიკები, რომლებმაც ცხადჰყვეს თავიანთი სიყვარული და ერთგულება ხალხთა ბელადის ამხანაგ **სტალინისადმი (მჭუხარე ხანგრძლივი ტაში, რომელიც ოვაციაში გადადის. ყველანი ფეხზე დგებიან. გაისმის შეძახილები: „გაუმარჯოს დიდ სტალინს!“, „ვაშა“, „გაუმარჯოს ლენინ-სტალინის დიად პარტიას!“).**

თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციამ ბოლშევიკური ბრძოლა გაიჩაღა იმ ამოცანების შესრულებისათვის, რომლებიც დააყენეს მთელი ჩვენი პარტიის წინაშე ამხანაგმა **სტალინმა** და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის თებერვალ-მარტის (1937 წლის) პლენუმის გადაწყვეტილებებმა.

ამჟამად მტრების ბუდეები ძირითადად განადგურებულია და ახლა სწარმოებს მათი ნაბოლარების აღმოფხვრა.

კონტრრევოლუციური მავნებლური ჯგუფების განადგურებასთან ერთად თბილისის პარტორგანიზაციამ მოახდინა თავისი ძალიან ძობილიზაცია, რათა შეესრულებინა ამოცანა მავნებლობის შედეგთა უსწრაფესი ლიკვიდაციისა როგორც სახალხო მეურნეობაში, ისე პარტიულ მუშაობაშიაც.

ამისათვის, პირველ რიგში, **საჭირო იყო წამოგვეყენებინა ლენინ-სტალინის პარტიის უაღრესად ერთგულ მუშაკთა ახალი კადრები, რომელნიც შემოწმებული არიან პრაქტიკულ-სამუშაოზე და შეუძლიათ ბოლომდე დაიცვან სოციალისტური პარტიის საქმე.**

თბილისისა და რაიონული კომიტეტების მიერ ხელმძღვანელ სამუშაოზე ქალაქ თბილისში პარტიულ, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებში დაწინაურებულ იქნა, **არასრული** ცნობებით, 2.192 კაცი.

ენტუზიაზმმა, რომლითაც ამხანაგები ხელს ჰკიდებდნენ მათთვის ახალ სამუშაოს, და იმ დახმარებამ, რომელსაც მათ მუდამ უწევდნენ პარტორგანიზაციები, ხელი შეუწყო იშვიათი გამონაკლისის გარდა, ყველა ახლად დაწინაურებულ მუშაკს დაეძლია მისთვის დაკისრებული საქმე.

მაგრამ, პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ თუმცა ჩვენ საკმაოდ დიდი მუშაობა ჩავატარეთ ახალი კადრების დაწინაურებისა, მათთვის დახმარების აღმოჩენისა და ხელმძღვანელობის გაწევის საქმეში, მიუხედავად ამისა, ამ დიდ საქმეში ჯერ კიდევ დიდი ნაკლოვანებანი და დეფექტები მოიპოვება.

გასული წლის განმავლობაში ჩვენ შეგვეძლო დაგვეწინაურებინა გაცილებით უფრო მეტი ნიჭიერი, პარტიისა და ხელისუფლებისათვის თავდადებული ახალი კადრები, მაგრამ ეს არ მომხდარა იმიტომ, რომ მთელი რიგი ჩვენი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელები ჯერ კიდევ არასაკმაოდ და სუსტად იცნობენ თავიანთ კადრებს.

გადადის რა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის საკითხებზე, ამხანაგი ლ. ბერია, ლაპარაკობს იმაზე, თუ როგორ რიცხავდნენ პარტიიდან პროვოკაციული და მავნებლური მიზნებით პატიოსან და ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისათვის თავდადებულ ადამიანებს ხალხის ამჟამად გამოძეღავნებული მტრები, რაიკომების ყოფილი მდივნები: გიორგობიანი, მერცხულავა, ოგანეზოვი, რკინიგზის პოლიტგანყოფილების მუშაკები — ჟორჟოლაძე, პავერმანი, კიზირია, ს. არუთინოვი და სხვები, ინიციბებოდნენ რა ამით და ინახავდნენ რა პარტიაში თავიანთ თანამოაზრეებს.

თბილისის კომიტეტმა და პარტიის რაიკომებმა, ხელმძღვანელობდნენ რა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის მითითებებით, ძირითადად უზრუნველჰყვეს პარტიიდან გარიცხვის დროს დაშვებული შეცდომების გამოსწორება.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ე. ი. 1937 წლის მაისიდან 1938 წლის 1 ივნისამდე ქალაქ თბილისში კანდიდატებად მიღებულია 2.611 კაცი და კანდიდატობიდან პარტიის წევრებად გადაყვანილია 1.086 კაცი, სულ კი 3.697 კაცი. გარდა ამისა, რაიკომებში არის 947-ზე მეტი განუხილველი თუ გაუფორმებელი საქმე.

პარტიაში მიღების მუშაობის ნაკლოვანებათაგან საჭიროა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ ჯერ კიდევ არასაკმაოა კანდიდატთა გადაყვანა პარტიის წევრებად.

პარტიის რაიკომებმა სერიოზული ყურადღება უნდა მიაქციონ თანამგრძნობთა ჯგუფების ორგანიზებას.

ხელმძღვანელი პარტიული ორგანოების არჩევნები, რაც თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციამ მოახდინა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ვადაწყვეტილებისა და ინსტრუქციის შესაბამისად, **ჩატარდა პოლიტიკური აქტივობის უდიდესი აღმავლობისა და პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების ვითარებაში.**

საანგარიშო - საარჩევნო კრებებს დაესწრო თბილისის პარტიული ორგანიზაციის მთელი შემადგენლობის 93,7 პროც. არასაპატიო მიზეზებით არ დასწრებია 1,1 პროც.

პარტიული მასების აქტივობა პარტკომების მდივნებისა და პარტორგების ანგარიშების განხილვის დროს ძალიან მაღალი იყო. საანგარიშო მოხსენებათა გარშემო გამართულ კამათში ვამოვიდა 6.711 კაცი, ანუ ყველა დამსწრის 52 პროც.

კამათში კომუნისტები სასტიკად აკრიტიკებდნენ როგორც პარტიულ, ისე სამეურნეო ხელმძღვანელობას, განსაკუთრებით იმ ორგანიზაციებში, რომლებსაც წარსულში სათავეში ედგნენ პირები, რომლებიც შემდეგ ხალხის მტრები აღმოჩნდნენ.

წინანდელი არჩევნებისაგან განსხვავებით საანგარიშო - საარჩევნო კრებები მიმდინარე წელს გაცილებით უფრო ორგანიზებულად ტარდებოდა.

17 მაისისათვის არჩევნები დამთავრდა ქალაქ თბილისის ყველა 694 პირველადს პარტიულ ორგანიზაციაში. აქედან არადამაკმაყოფილებლად იქნა ცნობილი 34 პარტკომისა და 80 პარტორგის მუშაობა.

მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად იქნა ცნობილი საქკურორტმშენის გარაჟის (პარტკომის მდივანი ამხ. შუტოვი), ძაფსართავი ფაბრიკის (პარტკომის მდივანი ამხ. ძაბელაშვილი), წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტის (პარტკომის მდივანი ამხ. არეფიევი), № 2 პურის ქარხნის (პარტკომის მდივანი ამხ. პუზოიანი), ტრესტ „საქართველოს ჩაის“ პირველადს პარტორგანიზაციებში, და მთელ რიგ სხვა პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებში.

პარტკომების 694 მდივნიდან და პარტორგიდან პირველად არჩეულია 108 კაცი, ხოლო პარტკომების წევრად პირველად არჩეულია 314 კაცი.

ეს ერთი მხრივ მოწმობს იმას, რომ დიდი უმრავლესობა პარტკომების მდივნებისა და პარტორგებისა, რომელნიც შარშან იქნენ არჩეული, სარგებლობს პარტიული მასების ნდობით და მან გაამართლა თავისი თავი მუშაობაში. მეორე მხრივ პარტკომების 108 ახალი მდივნისა და პარტორგის არჩევა მოწმობს, რომ გრძელდება მუშაკთა ახალი ახალგაზრდა კადრების დაწინაურების პროცესი.

საანგარიშო - საარჩევნო კამპანიისა და საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული მთელი მუშაობის შედეგად, თბილისის პარტიული ორგანიზაცია — საქართველოს ბოლშევიკთა კომუნისტური პარტიის მოწინავე რაზმი — თავის XVII პარტიულ კონფერენციას შეხვდა განმტკიცებული, მტრებისაგან გაწმენდილი, მონოლიტური, მტკიცედ შემჭიდროებული იმის გარშემო, ვინც 40 წლის წინათ, რევოლუციური მოძრაობის გარიჟრაჟზე აქ, თბილისში, საფუძველს უყრიდა ბოლშევიზმს — დიდი სტალინის გარშემო. (მჭუხარე ტაში, რომელიც ოვაციაში გადადის ყველანი ფეხზე დგებიან. შეძახილები: „გაუმარჯოს მშობლიურ, დიდ სტალინს, ვაშა!“).

ხელმძღვანელ პარტიულ ორგანოთა არჩევნები დროის მიხედვით დაემთხვა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნებისათვის მზადებას.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ჩატარების გამოცდილებისა და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მითითების გათვალისწინებით, თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციამ გააჩაღა მოსამზადებელი მუშაობა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ჩასატარებლად.

ფართოდ არის ორგანიზებული ამმრჩეველთა ჩაბმა ყოველგვარი სახის ბოლშევიკურ აგიტაციაში: ჩატარდა და ტარდება მასობრივი კრებები, მიტინგები და დემონსტრაციები, საოლქო წინასაარჩევნო კრებები, პოლიტდღეები, ლექციები, მოხსენებები, აგიტბრიგადა ბრიგადა, კინო-თეატრებში, კლუბებში, კონსულტაციები საარჩევნო კანონის ცალკეულ საკითხებზე, სწარმოებს მეცადინეობა „არჩევნების დებულების“ შემსწავლელ წრეებში.

წინასაარჩევნო საოლქო თათბირები უკვე ჩატარდა ქალაქ თბილისის ყველა ოცდაათ საარჩევნო ოლქში.

არჩეული არიან ნდობით აღჭურვილი პირები ყველა 246 საარჩევნო უბანში, რომლებშიც მუშაობს 3434 აგიტატორი. მათგან 500-ზე მეტმა კაცმა გაიარა სპეციალური მოკლევადიანი კურსები.

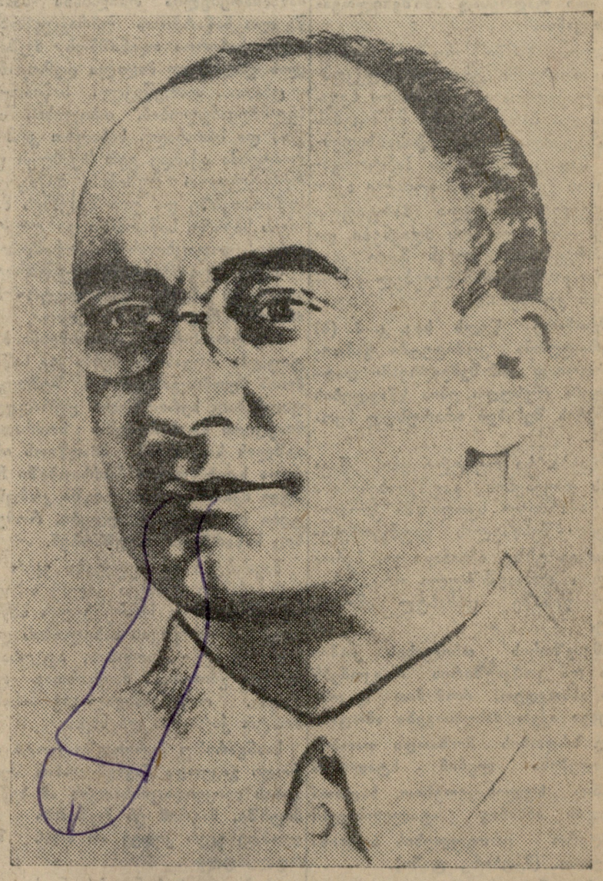

დიდი ინტერესი გამოიჩინეს ამმრჩეველებმა პოლიტდღეებისადმი, რომლებიც მოსახლეობისათვის ჩატარდა. პოლიტდღეებში მონაწილეობა მიიღო 40 ათასზე მეტმა ამმრჩეველმა და გაცემულ იქნა პასუხი 6 ათას კითხვაზე.

ქალაქ თბილისის მშრომელთა საერთო აღფრთოვანება და ენტუზიაზმი გამოიხატა ორი მძლავრი მიტინგ-დემონსტრაციით, რომლებშიც მონაწილეობა მიიღო 500 ათასზე მეტმა კაცმა.

ქართველმა ხალხმა ცხადჰყო თავისი უდიდესი სიხარული, სიყვარული და ერთგულება **მშრომელი** და პროგრესული კაცობრიობის დიდი ბელადის ამხანაგ **სტალინისადმი. (მჭუხარე ტაში).**

გენიალური ბელადის, სსრ კავშირის ხალხთა ბედნიერი და სასიხარულო ცხოვრების შემოქმედის დიდი სტალინის და **მისი ერთგული თანამებრძოლის, მძლავრი საბჭოთა მთავრობის მეთაურის — ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვის** თანხმობა კენჭის ყრაზე **საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოში — უდიდესი, განსაკუთრებით მაღალი პატივია თბილისის პარტიული ორგანიზაციისათვის, საქართველოს ბოლშევიკებისათვის, მთელი ქართველი ხალხისათვის. (მჭუხარე ოვაცია. ყველანი ფეხზე დგებიან გაისმის შეძახილები: „გაუმარჯოს დიდ სტალინს!“, „გაუმარჯოს ლენინ-სტალინის პარტიას!“).**

ახასიათებს რა არჩევნებისათვის მზადების ნაკლოვანებებს, ამხანაგი ლ. ბერია ამბობს:

სიების შემოწმება ააშკარავებს მათში დაშვებულ მთელ რიგ შეცდომებსა და არასიზუსტეს.

თქვენ გახსოვთ, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დროსაც იყო აგრეთვე დაშვებული შეცდომები სიების შედგენისას, რომლებშიც ცოტა როდი აღმოჩნდა ევრეთწოდებული „მკვდარი სულები“, რამაც გამოიწვია არჩევნებში ამმრჩეველთა ფაქტიური მონაწილეობის პროცენტის შემცირება. ეს შეცდომა არ უნდა განმეორდეს.

არჩევნებამდე დარჩენილ დღეებში კიდევ უფრო უნდა გავაძლიეროთ საგაზეთო-პროპაგანდისტული მუშაობა. არ უნდა დარჩეს არცერთი ამმრჩეველი, რომელიც კარგად არ იცნობდეს იმ კანდიდატს, რომელიც კენჭს იყრის ამათუიმ საარჩევნო ოლქში.

პარტიულმა ორგანიზაციებმა უნდა უზრუნველჰყონ კანდიდატთა სასარგებლოდ აგიტაციის ისეთი დაყენება, რომ მშრომელთა ფართო მასებს უჩვენონ ყველა ის უდიდესი მონაპოვარნი, რომლებსაც საბჭოთა ხელისუფლების წლებში მიაღწიეს საბჭოთა კავშირის ხალხებმა ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობით, რომ უჩვენონ ბრძნული ლენინურ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის გამარჯვება, საბჭოთა საქართველოს სოციალისტური ეკონომიკისა და კულტურის აყვავება.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის თებერვალ-მარტის პლენუმზე ამხანაგმა **სტალინმა** მოგვცა ისტორიული ლოზუნგი ბოლშევიზმის დაუფლების შესახებ, რომლის განხორციელებაც წარმოადგენს საკ. კ. პ. (ბ) ყველა ორგანიზაციის მუშაობის საბრძოლო პროგრამას.

„ძველ ლოზუნგს ტექნიკის დაუფლების შესახებ...: — ამბობდა ამხანაგი სტალინი, — აუცილებელია დაემატოს ახალი ლოზუნგი კადრების პოლიტიკური აღზრდის შესახებ, ბოლშევიზმის დაუფლების შესახებ და ჩვენი პოლიტიკური გულდადებული ლიკვიდაციის შესახებ“...

და შემდეგ:

„მე ვფიქრობ, ჩვენ რომ შეგვძლებდეთ, ჩვენ რომ მოვახერხებდეთ ჩვენი პარტიული კადრები, თავიდან ბოლომდე, იდეოლოგიურად მოვამზადოთ და იმგვარად გამოვაწრთოთ ისინი პოლიტიკურად, რომ მათ შეეძლოთ თავისუფლად ვარკვევა საშინაო და საერთაშორისო ვითარებაში, ჩვენ რომ შეეძლებდეთ გავხადოთ ისინი სავსებით მომწიფებულ ლენინელებად, მარქსისტებად, რომელთაც ექნებათ უნარი სერიოზული შეცდომების დაუშვებლად გადასჭრან ქვეყნის ხელმძღვანელობის საკითხები, ჩვენ ამით გადავჭრიდით ყველა ჩვენი ამოცანის ცხრა მეათედს“.

ამხანაგ სტალინის ამ მითითების შესასრულებლად საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა და თბილისის კომიტეტმა შეიმუშავეს მთელი რიგი ღონისძიებანი ჩვენი პარტიული აქტივის სწავლების ორგანიზაციის, მისი პოლიტიკური და კულტურული დონის ამაღლების საკითხებზე.

ამ მიზნისათვის აპრილში ჩატარდა მოხსენებათა ციკლი ხელმძღვანელი პარტიული საბჭოთა და სამეურნეო მუშაკებისათვის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო მუშაობის აქტუალურ თემებზე. როგორც იცით, ჩატარებულ იქნა 6 მოხსენება, რომლებსაც საშუალოდ დაესწრო 250 კაცი თითოს.

მომდინარე წლის იანვარში საკ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის პლენუმზე სპეციალურად იქნა განხილული პარტიის კიროვის რაიკომის მოხსენება პარტიული განათლების მდგომარეობის შესახებ.

ამის შედეგად ჩვენ გვაქვს პარტიული პროპაგანდისა და აგიტაციის დაყენების გაუმჯობესება თბილისის პარტიულ ორგანიზაციაში.

საგიტაციო მუშაობისათვის, კომუნისტებს გარდა, ჩვენ აგრეთვე ვიწვევთ მომზადებულ და შემოწმებულ კომკავშირელებსა და უპარტიო აქტივისტებს.

იმის გამო, რომ პარტიულმა ორგანიზაციებმა ვერ ისწავლეს პოლიტსკოლებისა და წრეების მუშაობისადმი ხელმძღვანელობის გაწევა როგორც წესი და რიგია, მსმენელთა მიერ პროგრამის შეთვისების ხარისხი მთელ რიგ წრეებსა და სკოლებში არასაკმაოდ მაღალია.

ეს იმას მოწმობს, რომ სკოლების სწორი დაკომპლექტების, მსმენელებთან დამოუკიდებელი მეცადინეობის ორგანიზაციის საკითხები, მეცადინეობის მიმდინარეობის სისტემატური შემოწმება ჯერ კიდევ არ არის მოქცეული პარტიული ორგანიზაციების ყურადღების ცენტრში.

ჯერ კიდევ არ შეიძლება დამაკმაყოფილებელი ვუწოდოთ აგრეთვე მსმენელთა მიერ პოლიტსკოლების მეცადინეობაზე დასწრება.

პარტიის რაიკომები სუსტ კონტროლს უწევენ პოლიტსკოლების მეცადინეობაზე დასწრებას და, ეკრძოდ, არ იღებენ სათანადო ზომებს **პარტიის რაიკომებთან მოწყობილი პროპესმინარების** მეცადინეობის ხარისხის ასაამაღლებლად.

რაიკომები და პირველადი პარტიული ორგანიზაციების პარტკომები არ ასრულებენ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და თბილისის კომიტეტის მითითებებს, რათა შეჰქმნან პირობები, რომ პროპაგანდისტები მოემზადონ მორიგი მეცადინეობისათვის, **ზედმეტად სტვირთავენ რა მათ სხვადასხვა პარტიული დავალებით.**

ბოლოს და ბოლოს რაიკომებმა და პარტკომებმა, მტკიცედ უნდა შეითვისონ, რომ პროპაგანდისტული მუშაობა წარმოადგენს ძირითად უმნიშვნელოვანეს პარტიულ დავალებას, რომლის წარმატებით შესრულებისათვის პროპაგანდისტებს

(გაგრძელება მე-2 გვ.).

ამხანაგ ლ. პ. ბერიას საანგარიშო მოხსენებიდან

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მუშაობის შესახებ თბილისის XVII პარტიულ კონფერენციაზე 1938 წლის 3 ივნისს

დასასრული

უნდა შეუქმნან საჭირო პირობები და გაუწიონ მათ ჩისტემატური დახმარება.

სათანადო დონეზე არა დგას არც თბილისის კეცხოველის სახელობის პროპაგანდისტისა და აგიტატორის საქალაქო სახლის მუშაობა.

კიდევ უფრო მაღალ დონეზე უნდა იქნას აყვანილი პოლიტიკური **აგიტაცია,** რომელსაც ჯერ კიდევ ხშირად სქემატური არაკონკრეტული ხასიათი აქვს.

ბოლშევიზმის დაუფლების ამოცანა პარტიული ორგანიზაციის ერთერთი უაღრესად მნიშვნელოვანი ამოცანაა.

უახლოეს ხანში მუშაობას დაიწყებს ორთვიანი კურსები ოლქკომთა, ქალაქკომთა და რაიკომთა ხელმძღვანელი პარტიული მუშაკების მოსამზადებლად და გადასამზადებლად, სადაც თბილისის პარტორგანიზაციის წევრებს დათმობილი აქვთ 25 ადგილი. ძირეული პარტიული აქტივი—პარტკომების მდივნები და პარტორგები—გაივლიან მათი კვალიფიკაციის ასამაღლებელ ორკვირიან კურსებს.

მიმდინარე წელს საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოიტანა ფრიად მნიშვნელოვანი დადგენილება რუსული ენის სწავლების დაყენების შესახებ არარუსულ სკოლებში.

ჩერდება რა რუსული ენის სწავლების დაყენების გაუმჯობესებისა და არაქართულ სკოლებში ქართული ენის შესწავლის გაუმჯობესების საკითხებზე, ამხანაგი ლ. ბერია გადადის კომკავშირული ორგანიზაციების წინაშე დასახულ ამოცანებზე.

კომკავშირის თბილისის კომიტეტს და კომკავშირის რაიკომებს უნდა ახსოვდეთ, რომ მათ დაკისრებული აქვთ პასუხსაგები ამოცანა ახალგაზრდობის მოზარდი თაობის მომზადებისა ლენინ - სტალინის იდეების სულისკვეთებით, ხალხთა ბელადის ამხანაგ სტალინისადმი უსაზღვრო ერთგულების სულისკვეთებით. (მქუხარე ტაში).

ამ ამოცანის გადაწყვეტა, რა თქმა უნდა, მარტო კომკავშირული ორგანიზაციების ძალებით არ შეიძლება და ამიტომ პარტიულმა ორგანიზაციებმა, პარტიის რაიკომებმა უნდა გააძლიერონ თავიანთი ხელმძღვანელობა და დახმარება ქალ. თბილისის კომკავშირული ორგანიზაციებისადმი.

ჩვენი ქვეყნის წოთელი არმია, შექმნილი **ლენინისა** და **სტალინის** მიერ, წარმოადგენს. მსოფლიოში ყველაზე ძლიერ არმიას, რომელიც ყოველწუთს მზად არის გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცეს ყოველ მტერს, თუ იგი აღმართავს ხელს ჩვენი საზღვრების ხელუხლებლობის წინააღმდეგ.

პარტიის რაიკომებმა და პირველადმა პარტორგანიზაციებმა კიდევ უფრო მეტად უნდა გააჩაღონ ფაბრიკა-ქარხნებში, დაწესებულებებსა და საწარმოებში თავდაცვითი მუშაობა, პირველ რიგში თავდაცვა-ავიაქიმის ხაზით, და უნდა ახსოვდეთ, რომ თავდაცვა-ავიაქიმი არის ორგანიზაცია, რომელიც ამზადებს საბრძოლო რეზერვებს, ამაგრებს ჩვენი მამაცი წოთელი არმიის ზურგს.

გადადის რა თბილისის სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის შედეგებზე, ამხანაგი ბერია ახასიათებს მუშაობას თბილისის მთელი რიგი საწარმოებისას (სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხანა, საორთქლმავლო დეპო, აბრეშუმსაქსოვი და მაუდის ფაბრიკა, 26-ის სახელობის ქარხანა, ავტოსარემონტო ქარხანა, ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკა და სხვ.).

ამხანაგი ბერია აღნიშნავს მთელ რიგ ნაკლოვანებებს საწარმოთა მუშაობაში, კერძოდ, საწარმოთა ჩამორჩენას საშენი მასალის წარმოებაში, კიროვის სახელობის ქარხნის არადამაკმაყოფილებელ მუშაობას (დირექტორი ამხ. ორჯონიკიძე), თბილისის დეპოს ცალკეული ძირითადი საწარმოო-ტექნიკური მაჩვენებლების არადამაკმაყოფილებლობას (დეპოს უფროსი ამხ. სალარიძე).

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტი სისტემატურად ზრუნავდა ქ. თბილისის სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის საკითხებზე.

ვასული წლის სექტემბერში ადგილობრივი მრეწველობის (ადგილობრივი მრეწველობის სახალხო კომისარიატისა და თბილისის საბჭოს) საწარმოთა საკითხი სპეციალურად განხილულ იქნა თბილისის კომიტეტის პლენუმებზე, რომელმაც მიიღო მთელი რიგი საჭირო ზომები ვეგმის შესრულებისა და ცალკეულ საწარმოთა ჩამორჩენის ლიკვიდაციის უზრუნველსაყოფად.

საანგარიშო პერიოდში აგრეთვე გამოკვლეულ იქნა და მიღებულ იქნა საჭირო ზომები მაუდის ფაბრიკის, ქაღალდის ფაბრიკის, მარგარინის ქარხნისა და სხვ. მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

მიმდინარე წლის აპრილის დამლეგს თბილისის კომიტეტმა მოიწვია იმ საწარმოთა დირექტორების, მთავარი ინჟინრების სპეციალური თათბირი პარტკომების მდივნებთან და ფაბკომების თავმჯდომარეებთან ერთად, რომლებმაც ვერ შეასრულეს პირველი კვარტალის ვეგმა. თვითეული ამ საწარმოს ხაზით შემდეგ მიღებულ იქნა საჭირო ზომები მათი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის.

როგორც საერთო ნაკლი, რაც დამახასიათებელია თბილისის სამრეწველო საწარმოთა უმრავლესობისთვის, საჭიროა აღინიშნოს მუშახელის უაღრესად მაღალი დენადობა.

ცხადია, სამრეწველო საწარმოთა ხელმძღვანელობამ, თბილისის საბჭომ და სათანადო სახალხო კომისარიატებმა აქამდე ვერ შესძლეს უზრუნველეყოთ მუშების მიმაგრება საწარმოებზე და ვერ შეჰქმნეს მათთვის საჭირო საწარმოო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობები.

ასეთი მდგომარეობა, ბუნებრივია, გავლენას ახდენს **სტახანოვური მოძრაობის მდგომარეობაზედაც.**

საჭიროა პარტიის რაიკომებმა, პარტიულმა ორგანიზაციებმა და საწარმოთა ხელმძღვანელობამ შემდეგში უაღრესად სერიოზული ყურადღება მიაქციონ სტახანოვური მოძრაობის გაშლის საკითხებს, მიაღწიონ იმას, რათა სტახანოვურ მოძრაობაში ჩაბმულ იქნან პირველ რიგში კომუნისტები და კომკავშირელები, რომელნიც საწარმოებში მუშაობენ.

მავნებლობის შედეგები ჯერ კიდევ აქამდე ეჭრნევა ქალაქ თბილისის მთელ რიგ სამრეწველო საწარმოებს — კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელ ქარხანას, ავტოსარემონტო ქარხანას, ძაფსართავ ფაბრიკას, ორთქლმავალ-ვაგონ-სარემონტო ქარხანას და სხვ.

ხაანგარიშო პერიოდში ცოტა რამ როდი გაკეთდა მავნებლობის შედეგების ლიკვიდაციისათვის ამ საწარმოებში. მაგრამ ეს მუშაობა ბოლომდე ჯერ კიდევ არ არის შესრულებული.

ეხება რა საქონელბრუნვის გაშლის საკითხებს, ამხანაგი ლ. ბერია ლაპარაკობს მოვაჭრე ორგანიზაციათა კადრების გადათვალიერებისა და გადაჭრით გაუმჯობესების, სავაჭრო ქსელის გაფართოვების ამოცანაზე, 1938 წლის საქონელბრუნვის გეგმის შესრულებისათვის ბრძოლაზე.

ქალაქ თბილისის კომუნალური მეურნეობა, მისი კეთილმოწყობის საკითხები მუდამ პარტიის თბილისის კომიტეტის ყურადღების ცენტრში იყო. შესრულებულია დიდი მუშაობა, მაგრამ მისი შედეგები კიდევ უკეთესი იქნებოდა, ჩვენთვის რომ ზიანი არ მოეყენებინათ ხალხის მტრებს, მავნებლებს, რომელნიც თბილისის საბჭოს სისტემაში მოქმედებდნენ.

განსაკუთრებით დიდი მავნებლობის ობიექტები ქალაქ თბილისში აღმოჩნდნენ ნატახტარის წყალსადენი, ტრამვაი და ქალაქის ელექტრომეურნეობა.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და თბილისის კომიტეტის მიერ გამოყოფილმა სპეციალურმა კომისიამ გასულ წელს გამოიკვლია წყალსადენის მდგომარეობა და მიიღო საჭირო ზომები მავნებლობის შედეგების ლიკვიდაციისათვის.

ტრამვაის ლიანდაგი მოყვანილია დამაკმაყოფილებელ ტექნიკურ მდგომარეობაში, საჰაერო ქსელის ყველაზე უფრო გაცვეთილი ნაწილები გამოცვლილია, მოწყობილია პერიოდული პროფილაქტიკური რემონტი, რეკონსტრუირებული და მოწყობილია სახელოსნოები, პარკი და სხვ.

ამჟამად მიღებულია საჭირო ზომები თელასის სისტემაში მავნებლობის ლიკვიდაციისათვის, მაგრამ ჯერ კიდევ ბევრი რამ უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რათა ქალაქის ელექტრომეურნეობა სრულ წესრიგში მოვიყვანოთ.

1938 წლის გეგმით გათვალისწინებულია კაპიტალური დაბანდებანი თბილისის ქალაქის მეურნეობაში 58,8 მილიონი მანეთის რაოდენობით.

პირველი კვარტალის გეგმა შესრულებულ იქნა 95,2 პროცენტით.

განვლილი წლის მანძილზე თბილისის საბჭომ საგრძნობლად გააფართოვა წყალსადენის ქსელი: გაყვანილ იქნა წყალსადენის 21,5 კილომეტრი ახალი მაგისტრალი. საკანალიზაციო ქსელი გადიდებულ იქნა 2,3 კილომეტრით. რუსთაველის პროსპექტზე აღებულია ტრამვაის ხაზი. ამუშავდა ორი სატროლეიბუსო ხაზი. გაყვანილია ახალი და ფართო ლიანდაგად გადაკეთებულია ტრამვაის 22 კილომეტრი ლიანდაგი. მოასფალტებულია ტროტუარები და მოედნები — 168,3 ათასი კვ. მ. დამთავრდა სანაპირო ქუჩის მშენებლობა კალიაევის ხიდიდან „მკერავის“ № 2 ფაბრიკამდე.

დიდი სამუშაოებია შესრულებული ფუნიკულორზე. როგორც იცით, პლატო ფუნიკულორზე წარმოადგენდა თითქმის მოტიტვლებულ ადგილს, სადაც „მუშაობდა“ ძველი დუქნების ტიპის ორი სასადილო.

ამჟამად აგებულია ფუნიკულორის ზედა სადგურის შენობა, რომელიც კარგადაა კეთილმოწყობილი, 12 ჰექტარ მოედანზე შენდება პარკი, უკვე დარგულია 33.000 ხე.

12 ივნისს — საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღეს — ფუნიკულორი გაიხსნება და ქალაქ თბილისის მშრომელნი მიიღებენ საუცხოო დასასვენებელ ადგილს. **(ტაში).**

მიმდინარე წელს წყალსადენის მაგისტრალები და განმანაწილებელი ქსელი გადიდდება კიდევ 13 კილომეტრით, საკანალიზაციო ქსელი — 7 კილომეტრით.

სანაპირო ქუჩის მშენებლობის სამუშაოები გაგრძელდება.

ამჟამად გაყვანილი სანაპირო ქუჩები, რომლებსაც ამხანაგი **სტალინის** სახელი ეწოდა, წარმოადგენენ ქალაქის ერთერთ ულამაზეს კუთხეს და ძირითადს სატრანზიტო მაგისტრალს. **(ტაში).**

საბინაო მშენებლობის ხაზით გათვალისწინებულია 11 სახლის გადაცემა საექსპლოატაციოდ, რომელთა საერთო საცხოვრებელი ფართობი 15.000 კვ. მეტრს უდრის.

მაგრამ, მიუხედავად ფართოდ გაჩაღებული მშენებლობისა და მთელი რიგი დიდი სამუშაოებისა, რომლებიც თბილისის საბჭომ ჩაატარა, **თბილისის საბჭო ჯერ კიდევ ვერ მუშაობს სავსებით დამაკმაყოფილებლად.**

თბილისის საბჭოს პრეზიდიუმი უნდა მუშაობდეს უფრო ზუსტად, უფრო გულდასმით, უფრო ორგანიზებულად.

ამხანაგებო, მუშაობა ქალაქ თბილისში ისე უნდა მოგვარდეს, რომ თბილისი საბჭოთა საქართველოს — დიდი სტალინის სამშობლოს ღირსეული დედაქალაქი იყოს. (მქუხარე ტაში).

○

ამხანაგებო, მთელი რიგი დეფექტების, შეცდომებისა და ნაკლოვანებათა მიუხედავად, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა ქ. თბილისის პარტიული, საბჭოთა ორგანიზაციების, საეურნეო საწარმოების მუშაობაში, უნდა ითქვას, რომ **ძირითად უმნიშვნელოვანეს ამოცანებს, რომლებიც ჩვენს წინაშე იდგა საანგარიშო პერიოდში, თბილისის პარტიულმა ორგანიზაციამ თავი გაართვა. (ტაში).**

ხალხის მტრების ბოლომდე მხილებასთან და მათი ნაბოლარების დაუზოგავად აღმოფხვრასთან ერთად საჭიროა გავაძლიეროთ მუშაობა პარტიული რიგების შემდგომი ზრდისა და განმტკიცებისათვის, პრაქტიკულ სამუშაოზე შემოწმებული და კომუნისტური პარტიის საქმისადმი უსაზღვროდ ერთგული ახალი კადრების დაწინაურებისათვის.

სახალხო მეურნეობაში და პარტიულ მუშაობაში მავნებლობის შედეგების ლიკვიდაციისათვის ჩვენი მუშაობის ბოლომდე მიყვანა კვლავ რჩება თბილისის პარტიული ორგანიზაციის ერთერთ მნიშვნელოვან ამოცანად დროის უახლოესი პერიოდისათვის.

ბოლშევიკური სიფხიზლის გაძლიერებით, პარტიის ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მითითებათა განუხრელად განხორციელებით თბილისის პარტიული ორგანიზაცია კიდევ უფრო მჭიდროდ დარაზმავს თავის რიგებს საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო. **(მქუხარე ტაში).**

საქართველოს ბოლშევიკები, აღზრდილნი სოციალიზმის მტრებთან შეურიგებელი ბრძოლის სტალინურ ტრადიციებზე, ბოლომდე გაუსწორდებიან პარტიისა და ხალხის ყველა მტერს, მავნებლებს, დივერსანტებს, ჯაშუშებსა და მათს ხელშემწყობთა და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და დიდი **სტალინის** ხელმძღვანელობით გასწევენ კომუნიზმის ახალახალი გამარჯვებებისაკენ. **(მქუხარე ტაში).**

გაუმარჯოს ბედნიერი, საამური ცხოვრების შემომქმედს, მთელი მშრომელი და პროგრესული კაცობრიობის იმედსა და სიამაყეს დიდ **სტალინს! (მქუხარე ოვაცია. დელეგატები ფეხზე დგებიან. გაისმის მისასალმებელი შეძახილები დიდი სტალინის პატივსაცემად).**

საინფორმაციო ცნობა

6 ივნისს დილის 11 საათზე საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის სხდომათა დარბაზში შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი პლენუმი.

დღის წესრიგში იდგა საორგანიზაციო საკითხები.

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივნებად **ერთხმად** არიან არჩეული:

პირველ მდივნად — ამხანაგი **ლ. პ. ბერია**

მეორე მდივნად — ამხ. **ს. მ. იუხანოვი**

მესამე მდივნად—ამხ. **მ. ი. ჯაში**

ბიუროს წევრებად არჩეული არიან:

ამხ. ლ. პ. ბერია
ს. მ. იუხანოვი
მ. ი. ჯაში
მ. დ. ჩუბინიძე
ს. რ. მილუტინი
მ. მ. გვიშიანი
მ. ი. ბარამია

ბიუროს წევრობის კანდიდატებად:
ამხ. **ბ. ზ. ქოგულოვი**
შ. ი. ჭანუყვაძე

საღამოს გაზეთების რედაქტორებად დამტკიცებული არიან: გაზეთ „ვეჩერნი თბილისისა“—ამხ. **ტ. პ. ანანენკო,** გაზეთ „მუშისა“—ამხ. **ა. ა. ვერულია.**

კანდიდ ჩარკვიანი

ამხ. კანდიდ ნესტორის-ძე ჩარკვიანი დაიბადა 1907 წელს ცაგერის რაიონის სოფელ სურმუშში, საშუალო გლეხის ოჯახში.

1924 წელს ამხ. ჩარკვიანმა დაასრულა ქუთაისის ჰუმანიტარული ტექნიკუმის კურსი და იმავე წელს შევიდა კომკავშირში.

1924 წლის დასასრულს ამხ. ჩარკვიანი გადმოვიდა თბილისში, სადაც მუშაობდა თბილისის საბჭოს აპარატში, შემდეგ კი საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტში განყოფილების მდივნად.

1927 წელს ამხ. ჩარკვიანი შედის პარტიის რიგებში.

1928 წელს ამხ. ჩარკვიანი არის გაზეთ „კომუნისტის“ პარტიული განყოფილების გამგე, შემდეგ კი რედაქციის მდივანი.

1932 წელს ამხ. ჩარკვიანი გამოწვეულ იქნა სასწავლებლიდან, სადაც იგი მუშაობდა 1930 წლიდან, და დაინიშნა საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის კულტპროპის ინსტრუქტორად, შემდეგ კი დაამტკიცეს გაზეთ „ახალგაზრდა კომუნისტის“ რედაქტორად.

1933 წელს ამხ. ჩარკვიანი თელავის მტს-ის პოლიტგანყოფილების გაზეთის რედაქტორია, 1935 წელს კი—ხაშურის რაიონული გაზეთის რედაქტორი.

1935 წლის ოქტომბრიდან ამხ. ჩარკვიანი ხელმძღვანელობს პარტგამომცემლობის საწარმოო განყოფილებას.

1936 წლის დეკემბრიდან 1937 წლის ივლისამდე ამხ. ჩარკვიანი არის საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ჟურნალის „პარტიული მშენებლობის“ პასუხისმგებელი რედაქტორის მოადგილე. 1937 წლის ივლისიდან საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობის განყოფილების გამგედ.

1937 წლის სექტემბრიდან ამხ. ჩარკვიანი არჩეულ იქნა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ს/მ. მდივნად. იგი ყოველდღიურ ბოლშევიკურ ხელმძღვანელობას უწევს საბჭოთა მწერლების მუშაობას.

ამჟამად ამხ. ჩარკვიანი საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მესამე მდივნის მოვალეობის აღმსრულებელია.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცაგერის № 147 საარჩევნო ოლქის საოლქო საარჩევნო კომისიის მიერ ამხ. კანდიდ ნესტორის-ძე ჩარკვიანი რეგისტრირებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად.

ვასილ ეგნატაშვილი

ამხ. ვასილ იაკობის-ძე ეგნატაშვილი დაიბადა 1888 წელს, ქ. გორში, გლეხის ოჯახში.

რევოლუციურად განწყობილ რამდენიმე სხვა მოსწავლესთან ერთად, ამხ. ეგნატაშვილი დათხოვნილ იქნა თბილისის მე-3 გიმნაზიის მე-6 კლასიდან. სიმწიფის მოწმობაზე გამოცდის ჩაბარების შემდეგ ამხ. ეგნატაშვილი შედის კიევის უნივერსიტეტის ისტორიულ- ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე. კიევში ამხ. ეგნატაშვილი აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა იატაკქვეშ რევოლუციურ მუშაობაში, ხელმძღვანელობდა პოლიტიკურ წრეებს. 1913 წლის ივნისში საქართველოში ჩამოსვლისას ამხ. ეგნატაშვილი დაპატიმრებული და მოთავსებული იქნა მეტეხის ციხეში. ოთხი თვის პატიმრობის შემდეგ ამხ. ეგნატაშვილი სამი წლით გადაასახლეს ხარკოვში.

ხარკოვში მან მოახერხა ხარკოვის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე შესვლა. ამხ. ეგნატაშვილი ერთდროულად მუშაობს რა ფოლადის ჩამომსხმელ ქარხანაში, იმავე დროს აგრძელებს აქტიურ მონაწილეობას რევოლუციურ მუშაობაში.

1917 წლიდან ამხ. ეგნატაშვილი ეწევა პედაგოგიურ მოღვაწეობას ლიტერატურულ მუშაობას და ჟურნალისტიკას, მუშაობს ლიტერატურულ რედაქტორად პარტიულ გამომცემლობებში, „კოლექტივიზაციის“ რედაქციაში და „სახელგამში“.

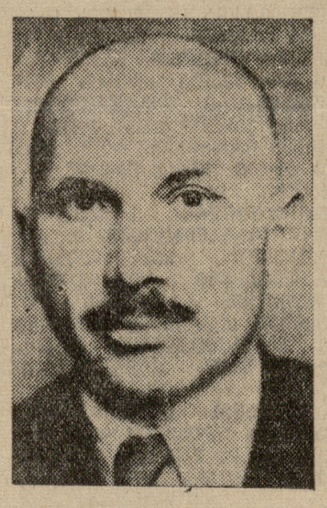

1927 წლიდან 1930 წლამდე ამხ. ეგნატაშვილი მუშაობს გაზ. „კომუნისტის“ რედაქციაში. 1935 წლის ივლისიდან იგი გაზეთ „კომუნისტის“ პასუხისმგებელი რედაქტორის მოადგილეა... ეხლა ამხ. ეგნატაშვილი ასრულებს საქართველოს სსრ კაკის მდივნის მოვალეობას.

ამხ. ეგნატაშვილი არჩეულია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად.

გაზაფხული ემზადება არჩევნებისთვის

ვ. გაფრინდაშვილი

ეს გაზაფხული ემზადება არჩევნებისთვის
და, როგორც მხატვარს, მას გამოჰყავს ნაზი ფერები,
არჩევს ნიადაგს ყურძნის ვაზის რბილ ტალღებისთვის,
ამღერებს ფრინველთ და ვარსკვლავებს შეტ ძლიერებით,
თითქოს არ ჰყოფნის დღე და ღამე თავის გზნებისთვის
რომ გამოჰკვეთოს მთელი სახე ბედნიერების.

ის რაზმავს ტყეებს, უდაბნოებს, ვენახებს, ყანას,
ყოველ ჩაის ბუჩქს ის ამზადებს ხმის მისაცემად,
ის ყოველ ფოთოლს ეუბნება დედობრივ ნანას,
იგი აჩქარებს მთელ ბუნების დავაჟკაცებას,
ის დასტრიალებს სიყვარულით ახალ ქვეყანას,
აფრქვევს ყვავილებს, სილაჟვარდეს და ალტაცებას.

ის ამკობს ბაღებს, ზურმუხტის და ლალის მსურველი,
ვით ბრძოლის დროშას — ის შეღებავს ცეცხლით განთიადს,
იგი მუშობს თავის ფუნჯით, როგორც სურნელით,
იყო და არის მოტრფიალე განუკურნელი —
ეს გაზაფხული თავიდანვე დარდიმანდია.

ყოველ ხეს, ბალნარს ის ამხნევებს და აძლევს ძალას,
კოლმეურნეებს ის უმღერის, როგორც აშული.
ის ყველგან არის: არ ივიწყებს სოფელს და ქალაქს,
იგი აინთებს მშრომელ ქალთა თვალებს სხვა შუქით,
თითქოს ამზადებს საქორწილოდ მთების იალაღს,
მოჰქრის მაყრებით, სიმღერებით, ნამგალ-ჩაქუჩით.

აი, დადგება არჩევნების დილა ალური
და გაზაფხული მზად იქნება ოავის ამაღლით.
მივა ყუთებთან, ვით მდინარე ჩიღლვარული,
თავის ხმას მისცემს ხალხის შვილებს ლაღი, ფრთამალი,
დიდებას ეტყვის ჩვენთან ერთად ბელადს სალამით,
გაბრწყინვებული მზის სხივებით და მხიარული.

2 მაისი 1938 წ.

დ ი ლ ი თ

ვ. გაბესკირია

ხშირად ირხევა ფანჯარასთან, როგორც ქსოვილი
სინათლე დღისა, მზის სხივებით მოოქროვილი.

მოჰყვა ბაღიდან გრილი სიო ფოთლების შრიალს,
როს გაეღვიძა სარეცელზე პატარა ლიას.

უცქერის მშვიდად, როგორ ხატავს, როგორ ეხვევა
ფოთლები ბახს და მის ოთახის მზიან ნახევარს.

ჰხედავს, სხივები როგორ ჰკიდებს ოქროს ანკესებს
თეთრ ქსოვილებში, მაგრამ დედას ფარფო სარკესთან

თითქოს ვერ ამჩნევს. თუ გახედავს, ცქერა მტრულია,
რადგან დედაზე ის გამწყრალი, გაბუტულია.

ჰკრთის თეთრ სარკეში სურნელოვან წყლების სიმწვანე,
და ჰფიქრობს ლია: „არჩევნებზე არ წამიყვანეს“.

ამშვიდებს დედა: „იქ ხომ ყველას გააოცებდი,
რომ წამეყვანე. ან რა გესმის, ხმას ვის მისცემდი?“

შეხედა დედას გაბუტულმა თავისებურად
და გაუშვირა ხელი ბავშვმა სტალინის სურათს.

ბედნიერ სამშობლოს

ვ. გორგაძე

ბევრჯერ დუშმანის ბასრი მახვილი
მკერდზე. ვით ზვავი, დაგჯახებია,
ბრძოლის გრიგალში დროშა დახრილი
მტერს შენი სისხლით შეუღებია.

ნაცრად ქცეულა, დაგლონებია:
დაბა, სოფელი, ჭალა ტყიანი;
გულში ნაღველად დაგგუბებია
შვილთა სიმღერა ხალისიანი.

ბევრჯერ მრისხანე, აზვირთებული
გილეწავს მტრების გულის ფიცარი;
თავისუფლებას შეფიცებული,
საკუთარ მიწას მედგრად იცავდი.

ხშირად მზიანი და გამჭვირვალე —
დღე სიხარულით გაგთენებია,
მაგრამ თარიღი ასე ბრწყინვალე,
სამშობლოვ ჩემო, არ გღირსებია.

გაშლილი ვარდის თაიგულებად
დამშვენებულხარ სვებედნიერი;
მე სხვა ქვეყანა არ მეგულება
შენზე საამო, მხნე და ძლიერი.

თერთმეტ ვარსკვლავთა გუნდში ჩამდგაო.
ლალისფერად ხარ განათებული;
გაქვს ორბის თვალი, ხარ ფრთამაგარი
და მტერზე მუდამ გამარჯვებული.

რა მომხიბლავად, როგორ წარმტაცად
ბრდღიალებს ახლა ლაჟვარდი სივრცე;
შენ ფრთა შეგასხა, დაგავაჟკაცა
ლენინისა და სტალინის სიბრძნემ.

დე, წელთა სვლაში ენთოს ალმასად
ეს დღე, ეს ზეცა შუქდაღვაოული.
გადაგეშალა წინ ფიანდაზად
ბედნიერება და სიხარული.

ს რ უ ლ წ ლ ო ვ ა ნ ი

1937 წლის 12 დეკემბრის წყნარი დილა ჯერ კიდევ არ გათენებულიყო.

თვრამეტი წლის სიცოცხლით სავსე თინას ღრმად ეძინა. თავი ბალიშზე ჩამოსცურებოდა და შესაქცევად დაბურცული სისხამი ტუჩები უღიმოდა. ლოგინის გვერდით სკამზე წიგნი და ახალთ-ახალი პასპორტი იდო.

იმ დროს, როდესაც გოგონას ძილი თითქოს კიდევ უფრო ღრმა იყო და აღუშფოთებელი, უეცრად შეკრთა, ლოგინში წამოიჭრა და, შოლტივით ფეხები ძირს რომ გადმოყარა, მაშინ გამოეღვიძა.

თვალები მოიშმუშნა, გაიზმორა. წინ წამოშლილი თმები თავის ჯიუტი გაქნევით უკან გადაიყარა და საათს დახედა,—ხუთი იყო.

ტანთ საჩქაროდ ჩაიცვა, პირი დაიბანა, პასპორტი ჯიბეში ჩაიდო და, გარეთ რომ გავიდა, ბინის კარი წყნარად მიიხურა.

გარეთ მყუდროება იყო. სახლის კედლებზე გაკრული პლაკატები და უმაღლეს საბჭოს სადეპუტატო კანდიდატების უზარმაზარი პორტრეტები ზემოდან იცქირებოდნენ.

თინა საარჩევნო უბანში მიიჩქაროდა. საკმაოდ გრილოდა და ამიტომ ოთახიდან გამოყოლილი სითბო კიდევ უფრო ტკბილი იყო.

ერთი პირობა შედგა, ცარიელ ქუჩას გახედა. ელექტრო-განათებით სხივარეკლილი ასფალტი მდინარესავით გრილად ლივლივებდა. ტანში გააჟრჟოლა. ეს თვრამეტი წლის სისხლი ტკაცუნობდა ძარღვებში.

საარჩევნო უბნისაკენ რომ შეუხვია, ფეხს ისე აუჩქარა, თითქოს ვიღაც მოსდევედა. უბანი სკოლაში იყო მოთავსებული, იმ სკოლაში, სადაც ის შარშან სწავლობდა. წლეულს სტუდენტია, მაგრამ ახლა თავი წუთით ისევ მოწაფე ჰგონია და ჰგონია, რომ ისევ სკოლაში მიდის.

კარი შეაღო.

ზუბლი შეიკრა.

ეგონა, პირველი მისცემდა ხმას საყვარელ კანდიდატს, რომელიც ასე სახელოვნად ხელმძღვანელობს მის სამშობლოს და რომელსაც ასე უყვარს კომკავშირელები, მაგრამ ვიღაც ხანში შესულ კაცს უკვე მიესწრო, და მისკენ საჩქაროდ გაქანდა, შეეშინდა მეორე ადგილიც არ დაჰკარგოდა.

ექვსს ათი წუთი აკლდა. ის ხანში შესული კაცი მამამისის ამხანაგი გამოდგა, რკინის გზის მექანიკოსთა საამქროს სტახანოველი, ძია ესტატე.

— ჰაი, შე კუდრაჭავ, შენა!..— მიესალმა იგი თინას ალერსიანი ღიმილით.—ეგრე ადრე რამ აგაყენა? გინდოდა ყველასათვის მოგესწრო, არა? ვერ მოგართვი, აი, მე აქა ვდგევარ და პირველობას ვერ დაგითმობ...

თინამ გაიცინა და უეცრად სინანულმა შეიპყრო.

— რატომ ისინიც არ გავაღვიძე?..—მშობლებს გულისხმობდა...

ამ დროს ძია ესტატემ მეფის დროინდელი „დუმისა“ და მენშევიკური მთავრობის „არჩევნების“ ამბები წამოიწყო. „გოროდოვოი“, გვარდიელები, მათი ძახთაპირობა... თინასთვის ეს ამბავი შორეული იყო და უცნობი...

ხალხით თანდათან ივსებოდა მოსაცდელი დარბაზი. რადიოთი მხიარული საცეკვაო მოტივი გადმოსცეს და თინამ მხრები უნებურად ააყოლა მუსიკის ტაქტს.

ესტატე მიხვდა, რომ ამ სიცოცხლით სავსე გოგონას ახლა მისთვის არ ეცალა და გაჩუმდა.

მალე დარბაზი ბავშვებით აივსო. ეს,—ამომრჩეველნი შვილებით მოსულიყვნენ და ისინი ჟრიამულობდნენ, მაგრამ ეს ჟრიამულიც მალე მიწყდა. ბავშვები მათთვის ცალკე სათამაშოებით მორთულ ოთახში შეიყვანეს მომვლელებმა.

საარჩევნო ოთახში რომ შეუშვეს, თინა მიხვდა, ექვსი შესრულდა. სიებში მათი სახელი და გვარი ხელად იპოვნეს, ბიულეტენი მისცეს და ისა და ძია ცალ-ცალკე კაბინაში შევიდნენ. არასოდეს იგი ისე არ აღელვებულა, როგორც ახლა. ბიულეტენი შუაში გაკეცა, პაკეტში ჩასდო, დაწება და გარეთ გამოვიდა. გზად ძია ესტატეც წამოეწია.

— არა, შვილო,—გაეხუმრა იგი მეგობრის ქალიშვილს,—პირველობას ვერ დაგითმობ!..

თინამ გზა მაშინვე დაუცალა, მაგრამ, როდესაც მეორე ყუთიც დაინახა, გული სიხარულით აევსო. ერთ ყუთში ესტატემ ჩაუშვა თავისი პირველი ხმა, მეორეში თინამ და, გასასვლელ კარებისაკენ რომ გაემართნენ, ძიამ მხარზე ხელი მოხვია.

— ტყუილად კი არ გეძახი კუდრაჭას, ჭაინც გამისწორდი მოხუცს, არა? ხმა ორთავემ პირველმა მივეცით.

ქუჩაში რომ გამოვიდნენ, გზად დედმამა შემოეყარათ.

— ხმა მიეცი, შვილო?

— ხო, მაში!..—წამოიძახა მან სულშეტაცებული აღტაცებით და მშობელს კისერზე მოეხვია.

დედას ყურადღება არ მიუქცევია მათთვის, თავისი გზა კვლავ განაგრძო.

გვერდზე გამდგარი ესტატე გულაჩუყებული უცქეროდა მეგობარს, თუ როგორ ეალერსებოდა იგი თავის პირმშოს.

ეს შველივით ტანაყრილი და სიცოცხლით სავსე გოგონა კიდევ უფრო საყვარელი იყო და გულის გამამხნევებელი. მის ახალგაზრდა ბეჭზე მამის დაკორძებული ხელი კიდევ უფრო მკაფიოდ მოსჩანდა.

დემნა შენგელაია

იაკობ ნიკოლაძე

ახალი ქართული ქანდაკების ფუძემდებელი და შეუდარებელი ოსტატია სახალხო მოქანდაკე ორდენოსანი იაკობ ნიკოლაძე, რომელიც საქართველოს მშრომელებმა წამოაყენეს უმაღლეს საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად.

42 წელია, რაც იაკობ ნიკოლაძე ემსახურება თავის საყვარელ საქმეს და მშრომელთათვის ჰქმნის დიდი მხატვრული ოსტატობის ნამუშევს. თავისი შემოქმედებითი შრომით მან საბჭოთა ხალხის, მისი პარტიისა და ხელისუფლების ნდობა და პატივისცემა დაიმსახურა.

იაკობ ნიკოლაძე დაიბადა ქ. ქუთაისში 1876 წელს. ჯერ კიდევ ათი წლის ბავშვს ეტყობოდა მისწრაფება მხატვრობისაკენ, მაგრამ განა შეიძლებოდა იმ დროინდელ ფეოდალურ პირობებში ვისმეს ეფიქრა მისი მხატვრული ნიჭის განვითარების ხელის შეწყობისათვის?

ობლად დარჩენილმა ბავშვმა მხოლოდ საკუთარი ენერგიით და ხელოვნებისადმი უსაზღვრო სიყვარულით გაიკაფა გზა ხელოვნების მწვერვალებისაკენ.

საუკეთესო ეპიზოდებია ნიკოლაძის ცხოვრებისა მისი სასწავლებლიდან სასწავლებელში გადასვლა (ქუთაისი, ბათომი, მოსკოვი, ოდესა, პარიზი) და მისი ბრძოლა ხელოვნების ოსტატობის ათვისებისათვის. უფროსები და მზრუნველები მას სულ სხვა გზაზე აყენებდენ, მაგრამ თავგამოდებულმა ჯაბუკმა სძლია სიძნელეებს და მოსკოვის სამხატვრო სასწავლებელში შევიდა. იქიდან ოდესის სამხატვრო სასწავლებელში გადავიდა, ხოლო შემდეგ, ოსტატობის გასანვითარებლად, საზღვარ გარეთაც გაემგზავრა. პარიზში მან რამდენიმე წელიწადს დაჰყო და მუშაობდა საფრანგეთის უდიდეს მოქანდაკე ოგიუსტ როდენთან.

მხატვრული კულტურით შეიარაღებული ნიკოლაძე თავის ქვეყანაში დაბრუნდა 1910 წელს, მაგრამ ცარიზმის შავ-ბნელ დროში მის შემოქმედებას, ცხადია, ვერ მიეცემოდა გასაქანი. ნიკოლაძე იძულებული იყო ხატვის მასწავლებლობა დაეწყო. მიუხედავად მძიმე პირობებისა, ნიკოლაძე თავგამოდებით იბრძოდა ქართული მხატვრული ტრადიციის შექმნისათვის და მხატვრული აზროვნების განმტკიცებისათვის.

ი. ნიკოლაძის შემოქმედების ნამდვილი გაშლა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ საქართველოში, და სრულიად სამართლიანად ითვლება იგი ნამდვილ საბჭოთა ოსტატად. მან ძველად ათვისებული ქანდაკების კულტურა, კრიტიკულად გააზრებული, დიდის ოსტატობით მოახმარა ჩვენს სოციალისტურ ეპოქას.

დიდად დასაფასებელია იაკობ ნიკოლაძე აგრეთვე როგორც ჩვენი ახალი კადრების აღმზრდელი. იგი სამხატვრო აკადემიის ქანდაკების ფაკულტეტის ხელმძღვანელია დღიდან აკადემიის დაარსებისა და არა ერთი ხელოვანი-მოქანდაკე აღუზარდა მან ჩვენს ქვეყანას.

42 წლის განმავლობაში იაკობ ნიკოლაძემ შექმნა მრავალი ათეული ქანდაკება. პირველი მისი ნაშრომი—რუსთაველის მთლიანი ფიგურა მოწონებულ იქნა თბილისში გამართულ გამოფენაზე 1897 წელს. დიდი ოსტატობითაა შესრულებული მისი ადრინდელი ნამუშევრები: „ქალი ჩრდილოეთიდან“ და „კოცნა“. დიდი სიძლიერეა იაკობ ნიკოლაძის მიერ შესრულებულ აკაკის, ილიას და მრავალ სხვა ბიუსტებში. ახალგაზრდობიდან დღეგანდლამდე იაკობ ნიკოლაძე მუშაობს გენიალური პოეტის რუსთაველის პორტრეტზე.

მის მიერ მარმალილოდან გამოკვეთილი ბიუსტი **ლენინისა** საბჭოთა კავშირში საუკეთესო სანმუშო მხატვრულ დოკუმენტად არის აღიარებული.

განსაკუთრებით ხაზგასმულია იაკობ ნიკოლაძის შემოქმედებითი მუშაობა ხალხთა ბელადის დიდი **სტალინის** ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ასახვისათვის. მთელი რიგი ძხატვრული დოკუმენტები მოგვცა ამ მხრივ იაკობ ნიკოლაძემ: „სტალინი 1905 წ.“ (ბიუსტი), „სტალინი 1905 წ.“ (ბარელიეფი), „სტალინი 1935 წ.“ (ბიუსტი). დიდის ოსტატობით არის შესრულებული ორი მონუმენტალური გორელიეფი, რომელიც ამშვენებს მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის ფილიალს. პირველი გორელიეფი გამოხატავს მებრძოლ **სტალინს** 1905 წელს, რომლის ირგვლივ არიან შემოკრებილი მუშები და გლეხები. მეორე გორელიეფი გამოსახავს ხალხთა ბელადს დიდ **სტალინს** სოციალისტური მშენებლობის ფონზე. ამ დიდი საქმის შესრულებისას იაკობ ნიკოლაძე ხელმძღვანელობდა ამხანაგ **ლავრენტი ბერიას** ისტორიული ნაშრომით: „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“.

დიდი შემოქმედებითი შრომისათვის საბჭოთა ხელისუფლებამ მას მიანიჭა სახალხო მოქანდაკის სახელწოდება. 1936 წელს იაკობ ნიკოლაძე დაჯილდოებულ იქნა სოციალისტური შრომის ორდენით.

იაკობ ნიკოლაძე აქტიური საზოგადო მოღვაწეა. იგი არჩეულია თბილისის საბჭოს წევრად, საქ. საბჭოთა მხატვრობის გაშეგეობის წევრად, ამჟამად მუშაობს ჩელიუსკინელების საოლქო საარჩევნო კომისიაში.

1936 წ. კრემლში დიდმა ბელადმა საბჭოთა საქართველოს მშრომელთა დელეგაცია მიიღო. იაკობ ნიკოლაძემ, დელეგაციის წევრმა, საქართველოში დაბრუნებისას განაცხადა: „შეხვედრა ამხანაგ **სტალინთან** ჩემთვის დიდი ჯილდო იყო. ამ დღემ ჩემი გული აღავსო სიხარულით, სიამაყით და დიდი შემოქმედებითი ენერგიით. უდიდესი აღფრთოვანებით შეეუდგები მე ყოველ ახალ სამუშაოს, რომელიც ასახავს ჩემი სოციალისტური სამშობლოს ბედნიერ ცხოვრებას და მისი ხალხის დიდ საქმეებს“.

იაკობ ნიკოლაძე დიდის სიხარულით განიცდის მისს წამოყენებას საქართველოს სსრ უმაღლეს საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად ჩხარის რაიონის კოლმეურნეთაგან.

გ. ბუხნიკაშვილი

შალვა ღამბაშიძე

ალიხანოვ-ავარსკიმ ზესტაფონის თეატრი რომ დასწვა, სცენის მოყვარეთა დასმა მუშაობა პატარა კლუბში განაგრძო. ამ კლუბში 1913 წელს დიდის ზეიმით გადაიხადეს ძაკო საფარო-აბაშიძის იუბილეი. ახალგაზრდობის სახელით სიტყვით მიმართა 14 წლის მოწაფემ. თამამად, გაბედულად დადგა მოწაფე დიდი მსახიობის წინ და დაიწყო:

„ლეკვი ლომისა სწორია, ძუ იყოს თუნღა ხვადია“...

აღფრთოვანებულმა სიტყვამ მაკო ააღელვა და ხალხიც. თვითონ ქოწაფე არ აღელვებულა. თავი ჩსახიობივთ ეჭირა. როცა მაკომ გაიგო — მოწაფე უკვე გამოდისო სცენაზე, რომ პირველი როლი შვიდი წლისამ ითამაშაო „ეაიუს გრაკჩში“, გაეხარდა და სცენაზე გამარჯვება უწინასწარმეტყველა მოწაფეს.

ეს მოწაფე იყო შალვა ღამბაშიძე.

ᲝᲝ

ქუთაისში ხშირად მართავდნენ გასტროლებს ლადო მესხიშვილი, ვასო აბაშიძე, ვალ. გუნია, შალვა დადიანი. მოწაფეებს აკრძალული ქონდათ წარმოდგენებზე სიარული და ამიტომ სპექტაკლებს გადაცმულად ესწრებოდნენ. პატარა შალვა ჯაბალან-შემოხვეული, გამოურკვეველი ფორმის ხალათში მუდმივად მაყურებელი იყო თეატრისა. ხშირად ეფარაჯებდა კონტროლიორს: ეგებ აღგილიდან დაიძრას და გაეშვიეო...

ერთხელ „ჰამლეტი“ მიდიოდა. თამაშობდა ლადო მესხიშვილი. სალი მოქმედება ისე გავიდა, რომ კონტროლიორი ადგილიდან არ დაიძრა. არც შალვა მოშორდა სათვალთვალო პუნქტს. ბოლოს წავიდა კონტროლიორი... შალვა ჩიტივით შეფრინდა თეატრში და ქანდარაზე მოექცა.

რა ბედნიერი იყო შალვა: ნახა საყვარელი ლადო. ნახა გენიალური ოსტატისაგან გამოკვეთილი სახე. და სიტყვა მისკა თავის თავს: სცენა გაეხადა ცხოვრების სარბიელად.

ᲝᲝ

სიტყვა შეასრულა. 1917 წელს, როგორც კი დაამთავრა რეალური სასწავლებელი, მ. ქორელის დასში შევიდა. თითო გამოსვლაზე ორ მანეთს აძლევდნენ. გამართლდა მაკოს წინასწარმეტყველება: შალვამ უცბად წაიწია წინ, ხალასი ნიჭი გამოჩნდა და თეატრალური განათლების მისაღებად თბილისს გაემგზავრა ჯაბადრის სტუდიაში. 1919 წელს პირდაპირ ბათომის დასში გადავიდა და იქ ერთი წელი დაჰყო.

ქართველი ხალხის მტრების—მენშევიკების ბატონობის დროს თეატრი კერძო საქმე იყო. არავინ არ ზრუნავდა ხელოვნებაზე და მსახიობიც ალაბედზე ცხოვრობდა. ლუკმა პურზე ზრუნვა სულს უხუთავდა.

შალვა ღამბაშიძემ არ მიატოვა თეატრი, არ უღალატა შიმშილიანსა და გზაშეკრულ სცენას. საქმისადმი სიყვარულმა და მტკიცე ნებისყოფამ გადაატანინა ყველაფერი.

ᲝᲝ

შალვა ღამბაშიძე, როგორც არტისტი, საბჭოთა ცხოვრებამ გაზარდა. საბჭოთა ხელისუფლებამ აგრძნობინა თავი უზრუნველყოფილ ხელოვანად და მისცა მის ნიჭს ფართო გასაქანი.

რუსთაველის თეატრში მუშაობისას შალვა ღამბაშიძე კოტე მარჯანიშვილს დაუახლოვდა. დიდმა ხელოვანმა მაშინვე დააფასა შალვას ნიჭი.

ᲝᲝ

შალვა ღამბაშიძეს ახასიათებს დიდი მხატვრული სისადავე, მდიდარი ხმა, სცენიური მიმზიდველობა... შალვა ღამბაშიძე ბუნებრივი მსახიობია. მისი სიტყვა უბრალოა. სუფთა, წმინდა. შალვა ღამბაშიძეს არა აქვს ყალბი პათოსი. უყურებ და გრძნობ არა „თამაშს“, არამედ ნამდვილ ადამიანს. ამიტომაა გამარჯვებული მისი სახეები.

მის მიერ შექმნილ სახეთა შორის შესანიშნავია: გიორგი საკაძისა „უგვირგვინო მეფეში“, ესტეფანისა „ცხვრის წყაროში“, პოლიშინელისა „ინტერესთა თამაშში“, ფალსტაფისა „ვინძორის მხიარულ ქალებში“, ოტელოსი „ოტელოში“, შამლისა „შამლში“, დე-სილვასი „ურიელ აკოსტაში“, ტარიელ მკლავაძისა „ნინოშვილის გურიაში“, არჩილისა „ჩატეხილ ხიდში“, პრეზიდენტისა „ვერაგობასა და სიყვარულში“.

შალვა ღამბაშიძე რეჟისორიცაა. გასულ წელს დადგა „სამანიშვილის დედინაცვალი“. ამჟამად ამზადებს

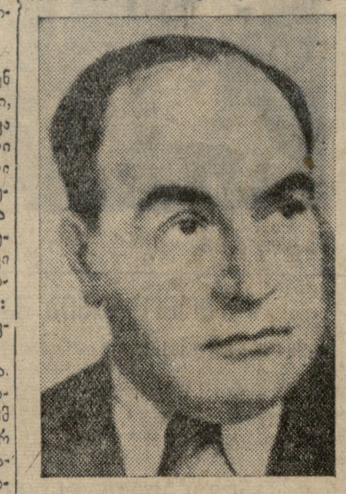

პ. კაკაბაძის კომედიას „კოლმეურნის ქორწინება“.

იგი თეატრთან არსებული დრამატიული სტუდიის დირექტორიცაა. თავის მოწაფეებს უნერგავს საქმისადმი იმ სიყვარულს, გულწრფელობას და მიზნის მიღწევისათვის ნების სიმტკიცეს, რომელიც უანდერძა თეატრს კ. მარჯანიშვილმა...

ᲝᲝ

შალვა ღამბაშიძე ამჟამად მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის დირექტორია. გატაცებით ზრუნავს იმ საქმეზე, რომელიც მას პარტიამ და ხელისუფლებამ მიანდო. გულისხმიერი, მზრუნველი ამხანაგი, მტკიცე და დაკვირვებული ხელმძღვანელი, მცოდნე თავისი საქმისა და განუსაზღვრელად ერთგული ლენინ-სტალინის პარტიისა, ეი როგორია შალვა ღამბაშიძე.

— ასეთი დიდი ზრუნვა რომ არ ყოფილიყო ხელოვნებაზე, მე დღეს ასეთი ბედნიერი არ ვიქნებოდი,— ამბობს შალვა ღამბაშიძე, — მე ბედნიერი ვარ იმ დიდი ნდობით, რომლითაც აღმჭურვეს. წინად მე გაჭირვებული მსახიობი ვიქნებოდი, ახლა კი ბედნიერი თეატრისა და ბედნიერი ქვეყნის მსახიობი ვარ. მთელი ჩემი ძალღონით ვეცდები გავამართლო პარტიისა და ხელისუფლების ნდობა.

შალვა ღამბაშიძე საქართველოს უმაღლეს საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატადაა წამოყენებული ქუთაისის მიქიანის სახელობის საკონსერვო ქარხნისა და ქუთაისის კიროვის სახელობის სამკერვალო ქარხნის მუშა - მოსამსახურეების მიერ.

ბედნიერი თეატრის ბედნიერი არტისტის ცხოვრებაში ახალი ხანა იწყება...

რ. ჟორჟია

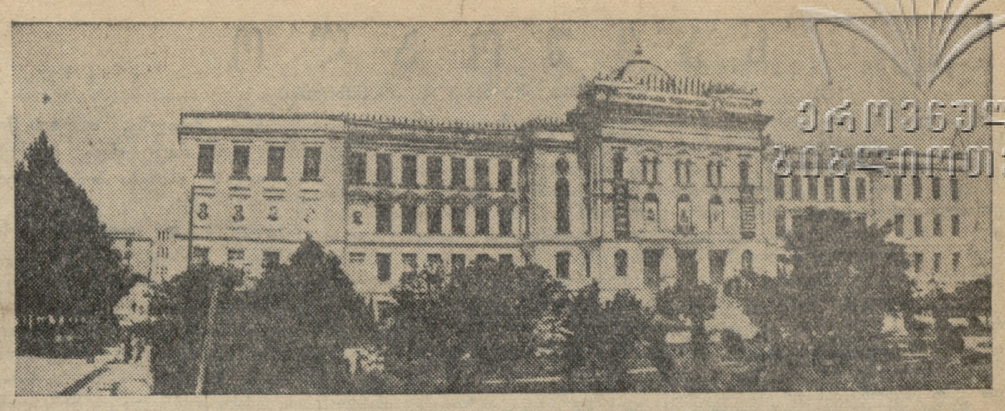

ქართული საბჭოთა მეცნიერების ზეიმი

30 მაისს ქართველმა ხალხმა თავის დედა-ქალაქში დიდის ზეიმით გადაიხადა საქართველოს პირველი უმაღლესი სასწავლებლის არსებობის ოცი წლისთავი.

ამ იუბილემ კიდევ ერთხელ ცხადჰყო ყველასათვის, თუ რა დიდად აფასებს საბჭოთა ხელისუფლება ყოველი ხალხის კულტურულ მონაპოვარს, თუ რა მზრუნველობით და სიყვარულით ეკიდება იგი მეცნიერების, ხელოვნების, ლიტერატურის განვითარების საქმეს.

დღეს უკვე საყოველთაოდ ცნობილია, თუ რა წინაალმდეგობა გაუწიეს ქართული უნივერსიტეტის დაარსებას ტფილისში ჯერ რუსეთის თვითმპყრობელობამ, შემდეგ ბურჟუაზიულმა დროებითმა მთავრობამ, ხოლო უკანასკნელად ქართველი ხალხის დაუძინებელმა მტრებმა—მენშევიკებმა.

სწორად აღნიშნა საზეიმო სხდომაზე პროფესორმა ივანე ჯავახიშვილმა, რომ ქართული უნივერსიტეტის არსებობა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ დიდი ოქტომბრის გამარჯვებამ.

მენშევიკებს, ქართველი ხალხის ამ უბოროტეს მტრებს, არა სწამდათ ჩვენი ხალხის არც ისტორიული წარსული, არც მისი მდიდარი კულტურული მემკვიდრეობა, არა სჯეროდათ არც მისი მომავალი და არც მისი კულტურული შემოქმედების შესაძლებლობა. ამიტომ იყო, ძალღონე არ დაუზოგავთ, რომ ჩვენი ქვეყნის მოწინავე შვილების ინიციატივა სათავეშივე ჩაეკლათ.

პროფესორ ივანე ჯავახიშვილის და სხვა მეცნიერთა ნებისყოფის სიმტკიცემ მაინც თავისი გაიტანა და მენშევიკების გამცემლურ-მოღალატური პოლიტიკის წინააღმდეგ 1918 წელს მაისში ქართული უნივერსიტეტი მაინც დაარსდა.

პირველი სამი წელიწადი — ჯალათ მენშევიკების ბანდიტური თარეშის წლები საქართველოში—უმძიმესი პერიოდი იყო ნორჩი ქართული უნივერსიტეტისათვის.

საბჭოთა ხელისუფლებამ, ლენინ-სტალინის პარტიის ნაციონალურმა პოლიტიკამ, აიყვანა რა ჩვენი ქვეყნის საწარმოო ძალები, შექმნა უმაღლესი განათლების არა ერთი და ორი კერა, რომელნიც დღეს წარმოადგენენ ნაციონალური კადრების ნამდვილ სამჭედურს სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ყველა დარგისათვის.

როგორც ქართველი ხალხის სახელოვანი ხელმძღვანელი ამხანაგი **ლავრენტი ბერია** საქართველოს უმაღლეს საბჭოს არჩევნებისადმი მიძღვნილ წერილში აღნიშნავს, „საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების მიერ გამოშვებულია სხვადასხვა სპეციალობის 15.000-ზე მეტი ინჟინერი, ექიმი, აგრონომი, არქიტექტორი, პედაგოგი და სამეცნიერო მუშაკი.“ სპეციალისტთა და კულტურის მუშაკთა ეს უძლიერესი არმია, უმაღლესი ცოდნით აღჭურვილი და ლენინ-სტალინის იდეებით შეიარაღებული, მოფენილია მთელ საქართველოში და თავგამოდებით იბრძვის სოციალიზმის განმტკიცებისა და მისი შემდგომი წარმატებისათვის.

წარმოუდგენელად გაიზარდა, ყოველმხრივ განმტკიცდა უმაღლესი განათლების დედა-ბოძი საქართველოში — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 20 წლის წინათ ტფილისის უნივერსიტეტის მეცნიერ მუშაკთა რიცხვი თითზე ჩამოსათვლელი იყო, ამჟამად მას ასობით ჰყავს მეცნიერების მუშაკები.

ერთგული, თავდადებული მუშაობით უნივერსიტეტის მეცნიერმა მუშაკებმა დაიმსახურეს ქართველი მშრომელი ხალხის საერთო ნდობა და სიყვარული. ჩვენი მეცნიერების საუკეთესო წარმომადგენლები და სახელგანოვანი არიან საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად.

ხალხის საზიზღარმა მტრებმა — ტროცკისტ-ბუხარინელმა გარეწრებმა, ბურჟუაზიულმა ნაციონალისტურმა არამზადებმა სცადეს შეეფერხებინათ სპეციალისტთა ახალი კადრების აღზრდის საქმე. მათ ძალღონე არ დაუზოგავთ, რომ მეცნიერება მოეწყვიტათ ცხოვრებისაგან, აღემარცოთ კედელი უნივერსიტეტსა და ხალხს შორის, მაგრამ, წინააღმდეგ მათი მზაკვრული მოქმედებისა, ტფილისის სახ. უნივერსიტეტი თავის მოწინავე მეცნიერული ძალებით და მოსწავლე ახალგაზრდობით მუდამ ხალხთან იყო და უშუალო მონაწილეობას იღებდა სოციალისტურ მშენებლობაში. იგი იყო და არის კერა „იმ მეცნიერებისა, რომელიც ხალხს კი არ ემიჯნება, ხალხისაგან შორს კი არ უჭირავს თავი, არამედ მზად არის ემსახუროს ხალხს, მზად არის გადასცეს ხალხს მეცნიერების ყველა მონაპოვარნი, რომლებიც მომსახურეობას უწევენ ხალხს არა იძულებით, არამედ ნებაყოფლობით, ხალისით“ (სტალინი).

სწორედ ამ ფაქტმა, თბილისის უნივერსიტეტის ამ დამსახურებამ მშრომელი ხალხის და სოციალიზმის წინაშე მისცა საფუძველი მისი 20 წლისთავის იუბილეს აღსანიშნავად მოწვეულ საზეიმო კრებას უდიდესი აღფრთოვანებით მიეღო წინადადება ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისათვის მშობლიური, მთელი მსოფლიოს მშრომელთა დიდი ბელადის **სტალინის** სახელის მიკუთვნების შესახებ.

ამხანაგ **სტალინისადმი** გაგზავნილ წერილში უნივერსიტეტის პროფესორთა, ლექტორთა, ასპირანტთა და სტუდენტთა ხუთიათასიანი კოლექტივი სწერს: „ჩვენ ყველა ღონისძიებას ვიხმართ, რათა შევასრულოთ თქვენი ბრძნული მითითებანი და აღმოვჩნდეთ ჩვენი დიადი სტალინური ეპოქის მოთხოვნათა დონეზე, აღვზარდოთ ლენინ-სტალინის საქმის უსაზღვროთ ერთგული კვალიფიციური მეცნიერული კადრები“.

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 20 წლის სახელოვანი წარსული და მთელი მისი კოლექტივის დღევანდელი შემოქმედებითი ენტუზიაზმი უტყუარი თავდებია იმისა, რომ იგი სასახელოდ გაამართლებს დიდი ბელადისადმი მიცემულ ბოლშევიკურ სიტყვას.

„ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲘᲒᲝᲠᲘᲡ ᲦᲐᲨᲥᲠᲝᲑᲘᲡᲐ“

სახელგამმა გამოსცა კონსტანტინე ჯიჯინაძის მიერ თარგმნილი რუსი ხალხის გენიალური ლიტერატურული ძეგლი „ამბავი იგორის ლაშქრობისა“. წიგნს წამძღვარებული აქვს მთარგმნელის წინასიტყვაობა, რომელშიაც მოცემულია „ამბავის“, როგორც ლიტერატურული ნაწარმოებისა და ისტორიული ძეგლის, მოკლე შეფასება. წინასიტყვაობაში გაყვანილია აგრეთვე პარალელები მე-12 საუკუნის რუსეთისა და საქართველოს პოლიტიკურ სინამდვილეს შორის.

წიგნი გამოცემულია იშვიათი ოსტატობით. დაბეჭდილია საუკეთესო ქაღალდზე. წიგნში მოთავსებულია პალეხილი ოსტატის ი. ბოდკოვის ფერადი ილუსტრაციები. წიგნი ჩასმულია დერმანტინის ყდაში. გარეკანზე მოთავსებულია იმავე პალეხილი ოსტატის ილუსტრაცია. წიგნი ჩადებულია მუყაოს ბუდეში.

ამ წიგნის გამოცემით სახელგამმა დაამტკიცა, თუ რა დიდი შესაძლებლობა აქვს მას ქართული წიგნის გამოცემის საქმეში.

წიგნი ღირს 18 მანეთი.

მ ი დ ი ს წ ი ნ*

ალ. ჭეიშვილი

ქიშვარდი ოდას იშენებს. გურული გლეხის სიამაყეს — პალატზე წამოდგმულ ოდას. აგურს, კრამიტს, ღორღს და ბურბუშელას დაუფარავს ეზო. ქიშვარდის მუდამ მდუმარე კარმიდამო ახმაურდა. იქაურობას აყრუებს შალაშინის შრიალი, ლარების ჭყლართანი, ეზოს ცემა, ბრიდბირის ხვრინვა.

დიდი ხანია აპირებდა ქიშვარდი ოდის წამოწყებას. დიდი ხნიდან ჰქონდა სამზადისი, მას არ ასვენებს ბონდოს ლურჯად შეღებილი, პალატზე წამოდგმული ოდა. ალბათ. ამით გადასძღია ბონდომ ქიშვარდის, ალბათ ამით მოინადირა ალვასის ხარბი გული. აკი უთქვამს თურმე ჯღერიას ქალს — უოდო ვაუს ქალიშვილს როგორ მივათხოვებო, დედის გავლენით თუა, ციცინომ რომ მისგან იბრუნა პირი, რამდენი ხანია უტრიალებდა ქიშვარდის თავში ეს ფიქრი, ოსტატებთან თათბირობდა, ყოველ ახლად აშენებულ ოდას ათვალიერებდა, ასჯერ შემოუვლიდა ირგვლივ, კედლების სიმაღლეს და ყათარმების მოხაზულობას სინჯავდა, კარ-ფანჯრის, დუშაღის და სარაბაღის ყაიდას არჩევდა. მაგრამ ახირებული იყო: რად წამოიწყო ოდის შენება სწორედ შუა ზაფხულში, ამ გახურებულ მუშაობის დროს? სულ უმნიშვნელო საბაბით მოხდა ეს.

კოლმეურნეობის მანქანამ, ქარხანაში ჩაის ფოთოლს რომ ეხიდებოდა, საბუხრე სილა ამოუტანა ნადინების ჭალიდან. საბარგულმა სამგზობისას იმდენი სილა ამოზიდა, რომ ათი ურემიც ვერ ასწევდა, მაგრამ სამტონიანი საბარგული მათი ეზოს ვიწრო ჭიშკარში ვერ შემოეტია და საბუხრე სილა ალაგესთან დაყარეს. აბა სილას ვინ დაეხარბებოდა, ხომ არაავინ მოიპარავდა. ასე ფიქრობდა ქიშვარდი, მაგრამ შემდეგ თავში საცემად გაუხდა, ასე ცისქვეშეთ რომ დასტოვა სილის ზვინი. ნადინების ჭალისკენ მიმავალი გზა მათ ეზოს ჩაუდიოდა და მთელი სოფლის ბატები, ჭალაში საბალახოთ რომ მიემართებოდნენ, ყოველ დილით ჩამოიკლიდნენ აქ. აიხირეს ბატებმა. გამწარებული მეესეოდნენ საბუხრე სილას, უთუოდ აქ უნდა ამოევსოდ ჩინჩახვები, თითქოს ნადინების ჭალას სილა და ქვიშა აკლდა, ისე ონავარობდნენ, რომ კაცი იფიქრებდა, ბატებმა პირი შეჭკრეს — ქიშვარდის საბუხრე სილა გავანიავოთო. რასაც ვერ ჩანთქავდნენ, ფრთების ფართხუნით მიფანტ-მოფანტავდნენ, შემდეგ კუჭს დაიცლიდნენ და კმაყოფილი ყიყინით გასწევდნენ ჭალისკენ, მაგრამ ესმა არასდროს არ დააცლიდა ბატებს ამდენ ნებიერობას, გრძელი ჭოლოკით დაერეოდა მოთარეშეებს, შავ დღეს დააწევდა. მაშინ ბატები შეშფოთებული ყიყინით ფრთებს გაშლიდნენ და თემშარაზე გადაფრინდებოდნენ. მაგრამ ბატებს თითქოს ახალისებდათ ესმასთან შეტაკება. მეორე დილამდე შიში გაუქრებოდათ და ისევ გამწარებული მიესეოდნენ საბუხრე სილას. და ყოველდღე მეორდებოდა ეს შეჯახება ესმასა და ბატებს შორის.

ესმას ეჩვენებოდა, თითქოს სილის ზვინი დღითი-დღე კლებულობდა ბატების თავდასხმისაგან. ქიშვარდივით გატეხილი ჰქონდა გული ესმას. აღარ დაადგა საშველი მათი ოდის აშენებას. რაც ფარნამ და ესმამ ოჯახს ფუძე ჩაუყარეს, მას უკან სულ ოდაზე ოცნებობდნენ. ხეტყის მასალა ჯერ კიდევ ორმოცი წლის წინათ გამოეტანა ფარნას ქორბუდის ტყიდან.

რამდენი ხანი ეყარა ეს საშენი მასალა ლაფაროში. ზედ ქათმები იბუდებდნენ ზაფხულობით. ქიაღ, დასკინტლული იყო. პატარაობისას ქიშვარდი და სილოვანა ფიცარს გამოათრევდნენ, გასწმენდნენ, ბოკონზე გასდებდნენ და „ოჩიკოჩსიკორკობილას“ გამართავდნენ. დარწეულ ძელის თავზე რიგ შეცელით ადი-ჩამოდიოდნენ ჰაერში და თან ბავშური ნათელი სიხარულით დასძახოდნენ:

„სიკორკობილესა
თხაი დაკალესა,
მე არ მაჭამესა“.

გაჰყიოდნენ აღტაცებულნი და მიწას ერთი ადლით რომ აცილდებოდნენ, ასე ეგონათ, ცას ხელი მიეაწვდინეთო. ასე მიჰყვებოდნენ თავმინებებით ოჩიკოჩის რწეევას და ბავშურ აღმფრენას, სანამ მათი საქანელა წონასწორობას არ დაჰკარგავდა, ფიცარი ბოკონზე არ დაცურდებოდა და ბავშვებს ფეხებს არ მოუწეწკავდა.

და ვით ხანდაზმული საპატარძლოები გათხოვებაზე, ალბათ, ისე ოცნებობდნენ ეს წაბლის ძელები, რომ ოდესმე მაღალ ბოძებზე შემსხდარიყვნენ, კოჭების ამალა მოესხათ, თავს მარჯნისფერი კრამიტის გვირგვინი დაედგათ — გურული გლეხის სიამაყედ, პალატზე წამოდგმულ ოდად ქცეულიყვნენ, მაგრამ წელი წელს მოსდევდა და ეს ხანდაზმული ოცნება ხორცს ვერ ისხამდა. ზამთრის დაუსრულებელ ღამეებში, როცა ზენა ქარი სარკმლის ჭრილში თოვლს ახვეტდა, სამზადი ბოლით ივსებოდა, თვალები კი ცრემლით. ესმა ფარნას აუტყდებოდა, გაბამდა წუწუნს სიღარიბეზე და ოჯახის მოუწყობლობაზე. ცოლქმარი შუაცეცხლის გაღმა-გამოღმა, ჯორკოებზე ისხდნენ. ფარნა თხილის ტკეჩისაგან ბოდორს წნავდა. ესმა კი მატყლს ჩეჩდა და სიბრაზისაგან თავადაც თითქოს საჩეჩელს ეხეოდა.

—ფარნა! დავიწყოთ ბარემ ოდის შენება, ვიყიდოთ კრამიტი,—წამოიწყებდა ესმა.

— კაი დაგემართოს, — წყნარად და აუმღვრეველად მიუგებდა ფარნა და გამჭვარტლულ ულვაშებიდან შინ მოწეულ ჟვერო-თუთუნის ბოლს გამოუშვებდა.

—ფარნა, შემოვლობოთ ეზო მესერით!

— კაი დაგემართოს, — ისევ აუღელვებლად მოუპრიდა სიტყვას ქმარი და ბოდრის საძირეს ტკეჩს გადაწნავდა.

ესმა კი სურვილების გუდას თავს მოუხსნიდა და ქმარს გულს გაუწყალებდა დაუსრულებელი ჩივილით. ფარნა ერთხანს წაუყრუებდა. მერმე კი მოთმინებიდან გამოსული ცეცხლის პირას მოხრილ ხვადს ფეხს წაჰკრავდა, თითქოს ის ყოფილიყოს დამნაშავე მათ ხელმოკლეობაში, ესმასაც შეუკურთხებდა.

— ოჯო, გასკდი კვერცხივით მუცელზე! რაფერ უნდა გავაკეთო ამ ერთ ღამეს ყველაფერი, ქვეყანა იქცევა ქარით და თოვლით, ცაი ფეხად ჩამოდის?! — ისევ გაბოლებდა მსხვილტარიან ჩიბუხს, ნაცარში გადააწიტებდა და ბოდრის წნას განაგრძობდა.

ფარნასაც გულით უნდოდა ოდის დაწყება, მაგრამ წელი არ მოსდევდა. მოჯამაგირეებისათვის ტრიალებდნენ ესმა და ფარნა სიმღიდრით გალაღებულ ნათესავის ოჯახში. სიპიტოს ოჯახი სულ მაღლა-მაღლა მიიწევდა, მათ საოცნებო ოდას კი არ დაადგა საშველი, ვერ იქნა, ვერ გამოძვრენ ჩაფარცხულ ფიცრულიდან. ახლა სოფელი წელში გაიმართა. ქაცვნარის სერზე, სადაც ისინი სახლობდენ, ყველამ ახალი ოდა წამოიშიმა, მარტო წელს რამდენი ოდა აშენდა...

ახლაც ბუზღუნებს ესმა, ქმარს აქეზებს — მეშარიას მაინც არ გრცხვენია, ყველას რომ გადაწყობილებული და გადაკრამიტებული ოდა უდგას და ჩვენ კი ამ ფიცრულიდან ვერ გამოვედითო. წამოვიწყოთ ბარემ ოდაო. ფარნა კი დღე და ღამ კოლმეურნეობის სანერგეში ტრიალებს და ოდის წამოწყებას არ იჩქარის. შემოდგომაზე უნდა შეუდგეს, მოძალებული სამუშაოები რომ დასრულდება სანერგეში.

მეორე დღეს, ქიშვარდი კომკავშირში რომ მიიღეს, მისი ბრიგადის ახალგაზრდებმა გამოუარეს. ბიჭები საბარავში მიდიოდნენ, ქალიშვილები ჩაის საკრეფად, სკაჩიაც მათ ასდევნებოდა.

გულგახსნილი დილა იყო, კრილა ჰაერში მსუბუქი რამ ბოლივით ჩაღვრილიყო მზის პირველი სხივი, და ამ სხივში ლივლივებდნენ თეთრი მტრედები: ხან გარინდებული მიჰყვებოდნენ ჰაერის დინებას, ხან კისრულით გადადიოდნენ. ეზოს თავზე კი მხუილით და ყურთასმენის წამღები წივილით დაჰქროდნენ ნამგალები. ქიშვარდი ფიცრულის აივანზე იდგა, სამყნობ დანას უწყობდა პირს. დღეს მამას ეშველებოდა სანერგეში. ჭიშკრის წინ კი ჩვეულებრივი ომი იყო გამართული ესმასა და ბატებს შორის.

— მოდი, ბიჭო, ქიშვარდი, მოშველე დედაშენს, თორემ გაათავებს ამ ბატებმა შენი საბუხრე სილა!— გასძახა შორიდან სკაჩიამ ქიშვარდის და თითონაც ყავარჯნით დაეარია ბატებს.

— მობრძანდით, თქვენი ჭირიმე! რაფერ გაასივეს ამ ბატებმა გული! ნეტა ვიცოდე, დოხტურს ხომ არ გამოუწერია ამ ტურის დასაჭმელებისთვის უზმოთ სილის ჭამა!—ვითომ ხუმრობით მიმართა ესმამ სტუმრებს. გულში კი მართლა შიში ჰქონდა, რომ ეს წყეული ბატები გაათავებდნენ საბუხრე სილას.

ქიშვარდი სტუმრებს გამოეგება.

— სანამ შენ ოდას წამოიწყებდე, ეს ბატები ქე გაათავებენ ამ შენ სილას. მაგენს ერთი მწყემსი დასჭირდებათ, — სთქვა სახე-გაბადრულმა ჯონამ.

—მოდი, ერთი დავესიოთ და ჩაეყაროთ ეზოში! — წამოიძახა სილოვანამ და პირველმა დაჰკრა ბარი სილის ზვინს. სხვებიც წამოეშველნენ.

— ო, მაგას დიდი უტოპია მუშაობა უნდა, შუადღემდე მოუნდებით, —სთქვა სკაჩიამ.—ბარე ხუთი ურემი ქე ექნება შეჭმული ამ ბატებს. ხუთი ურემი კიდევ იქნება.

— მართლა, როდის იწყებ ქიშვარდი ოდის შენებას? — შეეკითხა ციცინო ბარების ჭახა-ჭუხში.

ქიშვარდიმ თითონაც არ იცოდა, როდის მოახერხებდა ოდის დაწყებას, და სანამ ის პასუხზე ფიქრობდა, სკაჩიამ წამოიყვირა:

— მაგი, ალბათ, უხუთშაბათო კვირაში იქნება. აწი ქე გაგიწევენ ბიძი ჯარში და რაღას მოასწრობ. არ ვარგიხართ ახლანდელი ახალგაზრდები! აგერ, მე ინვალიდი კაცი ვარ და მაინც ვაპირებ ოდის დაწყებას.

ქიშვარდიმ ციცინოს გადახედა. რატომღაც გული ატკინა სკაჩიას ხუმრობამ: „ქიშვარდი, ალბათ, უხუთშაბათო კვირაში მოახერხებს ოდის დაწყებასო“. ციცინო რომ იქ არ ყოფილიყო, ალბათ, ასე არ ეწყინებოდა, დაუფიქრებლად წამოიძახა:

— ბიჭი არ ვიქნები, თუ მარიობისთვის ბოლოს სახურავში არ მოვიყვანო

ს ა მ შ ო ბ ლ ო

პიესა ბ. მდივნისა, დადგმა დ. ალექსიძისა

რუსთაველის სახელობის თეატრს საბჭოთა რეპერტუარის შექმნის საქმეში მისაბაძი მეთოდი აქვს შემუშავებული. თავისი მითითებებით იგი ეხმარება დრამატურგს პიესის ჩამოყალიბებაში და დროზე გამოაქვს სცენაზე საჭირბოროტო თემაზე დაწერილი ესათუის პიესა.

ამ შემთხვევაში მისასალმებელია რუსთაველის თეატრის ინიციატივა, იმნაირი პიესის დადგმისათვის, რომელიც ყველაზე უფრო მღელვარე და დიდ საკითხს ეხმაურება—საბჭოთა სამშობლოს დაცვა, საბჭოთა პატრიოტიზმის გაღვივება.

ერთი დადებითი თვისება ახასიათებს აგრეთვე ახალგაზრდა დრამატურგის მდივნის პიესებს: დროზე ეხმაურება მეტად აქტუალურ საკითხებს. ასეთი იყო მისი პირველი პიესა: „ალკაზარი“, ასეთია მისი მეორე პიესა „სამშობლო“. საბჭოთა პატრიოტიზმის გაღვივება, ამ გრძნობით მთელი საბჭოთა მოსახლეობის გამსჭვალვა მხატვრული სიტყვის წმინდათა-წმინდა მოვალეობაა. დღეს ჩვენს ლიტერატურას ამაზე უფრო დიდი და საპატიო ამოცანა არ გააჩნია. გამოხმაურება ისეთ საპატიო და სასახელო მოვალეობაზე, როგორიც არის ღრმა საბჭოთა პატრიოტიზმი, მისასალმებელი და მისაბაძი საქმეა.

როგორ შესძლო დრამატურგმა ამ უდიდესი მნიშვნელობის თემის დაძლევა?

პიესის შინაარსია: ორი ძმადნაფიცი კოლმეურნიდან (ეს არის ამ პიესაში ახალი) ერთი საბჭოთა ქვეყნის მტერია, მეორე მისი ერთგული მცველი. პირველი შემოუძღვება დივერსანტს და შემოიყვანს მტერს ჩვენს სამშობლოში და ამ საზიღრობას, გამცემლობას მეორეს (ძმადნაფიცს) დააბრალებს, მაგრამ მეორე გამოამჟღავნებს ნამდვილ მტერს და დააჭერინებს მას დამცველ ორგანოებს.

პირველი ოთხი სცენა შედარებით ღარიბია მხატვრული სახეებით. სამაგიეროდ ძლიერია ორი უკანასკნელი სცენა და ისინი საკმაოდ ანელებს წინა სცენების სისუსტეს. ორ უკანასკნელ სცენაში მაყურებელი დაძაბულ მდგომარეობაშია, იგი საკმაო ეშოციური ზეგავლენის ქვეშ იმყოფება. მისი გრძნობები ჩვენი ქვეყნის საზიღარი მტრების წინააღმდეგ ირაზმება. ამით სპექტაკლი სასარგებლო და მისაღები ხდება ჩვენი სცენისათვის.

პიესაში სათანადოთ არ არის მოცემული მესაზღვრეთა ცხოვრება, მათი გმირული თავგანწირვა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ნადირას დაცემას მოვალეობის შესრულების დროს. მესაზღვრეთა სახელოვანი მოწოდება არ არის სცენიურად შესაფერისად გაშლილი. მტერი საზღვარზე გადმოიპარა, მის აღმოსაჩენად მიღებულია ზომები, მთელ ტყეველს მოედებიან, მაგრამ მის კვალს ვერ მიაგნებენ. მტერი იაგორას, საბჭოთა ქვეყნისათვის თავდადებული მოხუცის, შვილია,—არჩილი. ამ უკანასკნელს თავისივე მამა უსწორდება. ეს სპექტაკლის საუკეთესო ადგილია. სამშობლოს სიყვარული ჰფარავს მამობრივ და ყოველგვარ სხვა სიყვარულს.

მესაზღვრენი, ავტორის ინტერპრეტაციით, მომხდარი ფაქტის წინაშე დგებიან. ცხადია, ჩვენი მესაზღვრენი ძლიერნი არიან იმით, რომ ზურგი აქვთ მაგარი. მაგრამ მხატვრული მთლიანობის დასაცავად საჭიროა მესაზღვრეთა სათანადო ძალით და ინტენსიობით მოცემა.

სიკვდილის წინ ნადირა გადასცემს ამხანაგებს და უმცროს ძმას, რომ მტერს მამა მოუძღვებოდა წინო. ისედაც მამაზე ჰქონდათ აღებული ეჭვი მესაზღვრეებს იმ ბოროტი ხმების გამო, რომლებიც მტერმა სარდიონმა განგებ დაარხია ხალხში თავისი დანაშაულის კვალის ასარეკად.

შვილის ცხედარი მესაზღვრეებს სახლში შეაქვთ. მესაზღვრეები და მათი უფროსი ამირანი (გ. დავითაშვილი) ისე ეპყრობიან მამას, თითქოს უკვე იციან მისი უდანაშაულობა, მაშინ, როდესაც მანამდე იგი აფრთხილებდა მესაზღვრეებს, იაგორაზე თვალი გეჭიროთო. სცენიდან არა სჩანს, რომ მისი უდანაშაულობა უკვე გამორკვეულია.

საფინალო სცენაში იაგორა ხალხისა და მესაზღვრეთა წინაშე აშკარავებს ნამდვილ გამცემს (ეს ძლიერი და კარგი სცენაა). მესაზღვრეთა უფროსი ხმას არ იღებს, მუშაობენ დგას. მოულოდნელად გამოჩნდებიან მორიგე მესაზღვრენი და აპატიმრებენ მოღალატეს, თითქოს წინასწარ იცოდნენ მისი დანაშაული. წესის დამრღვევნი სასაკვდილოდ დასჭრიან ნადირას. მესაზღვრენი ცოცხალ - მკვდარ ნადირას მიატოვებენ, არავითარ დახმარებას არ აღმოუჩენენ და საზღვრის გადმომლახავს დაედევნებიან.

ციცინათელა, კომკავშირელი ქალი, რადაც გულთამხილავი არსებაა. მან თითქოს წინასწარ იცის, რაც უნდა მოხდეს, როგორც იტყვიან, „ტანი უაზრებს“ ხოლმე. იგი დაჟინებით ემუდარება თავის ქმარს ნადირას—არ წავიდეს სადარაჯოზე საბედისწერო ღამეს. ნადირაც ეთანხმება და თავის მხრივ სთხოვს უფროსს გაანთავისუფლოს იმ ღამეს. სწორედ იმ ღამეს მოხდება უბედურება: იგი მტრის ტყვიით გაგაშრება. ციცინათელა დაჟინებით ემუდარება ნადირას მამას, არ წავიდეს სარდიონის ძახილზე, თითქოს წინასწარ იცის, რაც უნდა მოხდეს. მართლაც, აქ იხსნება პიესის დრამატიული ნასკვი.

რეჟისორმა **დ. ალექსიძემ** წინა დადგმებით საკმაოდ ცხადჰყო თავისი მხატვრული გემოვნება და სცენიური ერუდიცია. იმ მასალით, რომელიც მის ხელთ იყო, რეალისტურად მშვენიერი სპექტაკლია მოცემული. ამ მხრივ მას წუნს ვერც კი უპოვით. გამახვილებულია და წინაპლანზე წამოწეული ის ელემენტები, რომლებიც სპექტაკლს იდეურად მაღლა სწევენ.

სპექტაკლის ფამარჯვებას ხელს უწყობენ, თანაავტორებად გამოდიან მხატვარი **დ. თავაძე** და კომპოზიტორი **რ. გაბიჩვაძე** და ცხარე ტაში სწორედ მათი, განსაკუთრებით სცენიური გაფორმების მისამართით იყო გაგზავნილი. მართლაც, მშვენიერია სპექტაკლის მხატვრული მხარე, რომელიც უხვად გადმოგვცემს სამხრეთის მცხუნვარე მზეს, ლაჟვარდოვან ლანდშაფტს, ჩაის ბუჩქებით დაფარულ ელვარე სერებს, მთებს, მაღალ ტყეებსა და დღევანდელი შეძლებული კოლმეურნის სახლსა და მიდამოს. აქ მხატვარს შეიძლება ეუსაყვედუროდ მხოლოდ ის, რომ მეტისმეტად ღია, თვალის მომჭრელი ფერები აქვს აღებული.

ასევე მშვენიერია სპექტაკლის მუსიკალური მხარე. იგი მდიდარია მელოდიური, ყურისთვის საამო ხმებით.

კარგია თვით შემსრულებელთა კოლექტივი.

ყოველ ახალ სპექტაკლში წინ მიდის **დ. ხუციშვილი.** მას მშვენიერი დიაპაზონის ხმა აქვს, კარგი დიქცია, როლის შეგრძნების უნარი. „სამშობლოში“ იაგორა ცენტრალურ ფიგურას წარმოადგენს. იგი ერთადერთ დასრულებულ სცენიურ ფიგურას წარმოადგენს, იგი ერთადერთი დასრულებული სცენიური სახეა, და არტისტის შესრულებაშიაც ასეთად რჩება.

გულწრფელი უშუალობით არის გამთბარი **მ. ჯაჯანაშვილის** ციცინათელა. როლი მისაღები ლირიკული ხაზებით მიჰყავს და ამავე დროს ხაზს უსვამს მის გმირულ მხარესაც. მაყურებელი ხედავს, რომ არტისტი შეკრულია, რომ იგი გასაქანს ვერ აძლევს თავის მღელვარე გრძნობებს, მაგრამ ეს პიესიდან გამომდინარეობს.

სქემატიურია აგრეთვე ამირანი, ამიტომ **გ. დავითაშვილის** არტისტული ოსტატობა უძლური გამოდგა ამ როლიდან შესაფერად გამოკვეთილი სახის შესაქმნელად.

შედარებით კარგი სახე შექმნა **ლ. ყაზაიშვილმა.**

ალ. აფხაიძემ თავისი თამაშით დაამტკიცა, რომ მის ამპლუას უფრო სახასიათო როლები შეეფერება.

პატარა, ეპიზოდური როლებიდან, როგორიც არის დათია და სოფლის ბიჭი, მშვენიერ სახეებს იძლევიან **ი. ჯავახიშვილი** და **ალ. კუპრაშვილი.**

შ. აფხაიძე

ნახატი ნ. თამამშვილისა ფოტო რეპროდუქცია რ. აკოფოვისა.

მონოგრაფია შალვა დადიანზე

რუსეთის გამომცემლობა „ისკუსტვო“ სცემს ვრცელ მონოგრაფიას სსრკ უმაღლეს საბჭოს დეპუტატ, რესპუბლიკის სახალხო არტისტ შალვა დადიანზე. მონოგრაფია აღნიშნული გამომცემლობის შეკვეთით უკვე შეადგინა შალვა აფხაიძემ. წიგნი ილუსტრირებული იქნება შალვა დადიანის ცხოვრებისა და შემოქმედების დამახასიათებელი ფოტო-სურათებით.

პანფელეიმონ ჩხიკვაძის თხზულებანი

„ფედერაციამ“ გამოსცა პანტელეიმონ ჩხიკვაძის თხზულებანი, წიგნში შედის მოთხრობები: „პარტიზანები“, „ალმასხან“, „უწმინდური ხელი“, „შეძლებულ ცხოვრებისაკენ“ და სხვა.

წიგნში დაბეჭდილია აგრეთვე რომანი „სართულები“.

წიგნი შეიცავს 336 გვერდს და ღირს 12 მანეთად.

„მ ნ ა თ ო ბ ი“ № 4

ჩვენი გაზეთის რედაქციამ მიიღო ჟურნალ „მნათობის“ მე-4 ნომერი. ჟურნალის ეს ნომერი იხსნება ამხანაგ ლ. ბ. ბერიას სტატიით „ქართველი ხალხი ლენინ-სტალინის დროშით ეგებება უმაღლესი საბჭოს არჩევნებს“, რომელიც დაბეჭდილი იყო 1938 წლის 23 აპრილის „პრავდაში“.

მხატვრული ლიტერატურის განყოფილებაში მოთავსებულია ალ. ქუთათელის ლექსი „ჩემი სამშობლო“, ნაწყვეტი კ. გამსახურდიას ახალ რომანიდან „ევროპა გალიაში“, ვ. ბარნოვის ისტორიული მოთხრობა „შურისგება“, ო. თუმანიანის „ახ თამარი“ (თარგმანი ვ. გაფრინდაშვილისა), ნაწყვეტი ვ. მაიაკოვსკის პოემიდან „კარგია“ (თარგმ. ირ. აბაშიძისა), აინრიხ ჰაინეს „ლირიკული ინტერმეცო“ (თარგმ. გერმანულიდან ხარიტონ ვარდოშვილისა), რამდენიმე ლექსი ინგლისურ პოეზიიდან, გ. გაჩეჩილაძის მიერ თარგმნილი.

კრიტიკისა და პუბლიცისტიკის განყოფილებაში მოთავსებულია შემდეგი წერილები: ლ. ასათიანის „აკაკი წერეთლის პროზა“, დ. შამათავას „გ. ჭალადიდელი“ და გ. ნადირაძის „ბარათაშვილი და ლაიზევიცი“.

ლიტერატურულ არქივიდან დაბეჭდილია შ. ჩხეტიას წერილი „ისტორიული საბუთები ევდოშვილის შესახებ“. ბიბლიოგრაფიის განყოფილებაში მოთავსებულია ბ. ჟღენტის წერილი კალე ბობოხიძის ლექსების წიგნზე, რომელიც ახლახან გამოსცა „ფედერაციამ“.

უსათუოდ საჭიროა ჟურნალში კლასიკური ლიტერატურის გარშემო წერილების მოთავსება, მაგრამ ჟურნალის რედაქცია უნდა ცდილობდეს ყოველ ნომერში მოათავსოს აგრეთვე კრიტიკული მასალა თანამედროვე ლიტერატურის საკითხებზე, ცალკეულ მწერალთა შემოქმედებაზე და სხვა.

გარდა ამისა, უნდა აღინიშნოს ერთი მეტად განსაცვიფრებელი ფაქტი: სახელგამი დაბეჭდავს თუ არა ჟურნალის მორიგ ნომერს, გამოუშვებს რამდენიმე ათეულ ცალს რედაქციებისა და სხვადასხვა დაწესებულებისთვის. ხელის მომწერთათვის და ბაზარზე გასასყიდად კი ჟურნალი ძალზე დაგვიანებით გამოდის.

საბავშვო პერიოდული გამოცემები

23 მაისს მწერალთა კავშირის საბავშვო ლიტერატურის სექციამ მოაწყო ქართული საბავშვო ჟურნალების „ოქტომბრელის“ და „პიონერის“ განხილვა.

ამ ჟურნალების გასული წლის ნომრების მიმოხილვით გამოვიდა ამხ. **როდიონ ქორქია.** მომხსენებლის დასკვნით, უკანასკნელ წლებში ორივე ჟურნალი თემატიურად გამრავალფეროვნდა, ორივეს ეტყობა გარკვეული მისწრაფება—პასუხი გასცეს ჩვენი ცხოვრების ყოველ მნიშვნელოვან მოვლენას, ისტორიულ და ლიტერატურულ თარიღებს. ამ ჟურნალების რედაქციებმა შესძლეს თანამშრომლებად მიეზიდათ საბავშვო ლიტერატურაში ცნობილი ძველი კადრები და აგრეთვე ახალგაზრდა ძალები. ჟურნალებში სისტემატიურად იბეჭდება ნინო ნაკაშიძის, იოსებ გრიშაშვილის, გ. ქუჩიშვილის, მარიჯანის. ანა ხახუტაშვილის (ცქვიტი), გ. კაჭახიძის, ი. სიხარულიძის, ირ. აბაშიძის, კ. ბობოხიძის, ი. მჭედლიშვილის, მარიკა მიქელაძის, ნიკო კეცხოველის ნაწერები. ჟურნალებში გამოჩნდნენ სრულიად ახალი სახელებიც: შამათავა, მრევლიშვილი, ოლენტი, დევდარიანი, ჩხეიძე, მირიანაშვილი, ანანიაშვილი და სხვები.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ამ ჟურნალებში გამოქვეყნებული ი. გრიშაშვილის საბავშვო ლექსები, რომელთაც უდაეო აღმზრდელობითი მნიშვნელობა აქვთ ჩვენი მოზარდი თაობისათვის. მაღალი მხატვრული ხარისხითაა დაწერილი აგრეთვე გ. კაჭახიძის ლექსები, რომელთა შორის გამოირჩევა ლექსი „თქვენც უთხარით ცაცას რამე“ და სხვა. პროზაულ ნაწარმოებიდან ყურადღებას იქცევენ ნინო ნაკაშიძის მოთხრობა „ჩვენ დავეხმარეთ“, ახალგაზრდა ავტორის დ. შამათავას „მეეტლე“ [illegible] „ჯირითზე“. სამივე ეს ავტორი საბავშვებისათვის [illegible] მხატვრულად ამუშავებს მეტად აქტუალურ თემებს.

შემდეგ მომხსენებელი გადადის ამ ჟურნალების უარყოფითი მხარეების კრიტიკაზე და პირველ ყოვლისა აღნიშნავს იმ ფაქტს, რომ ჟურნალები ნაკლებ ადგილს უთმობენ ისეთი თემების მხატვრულ დამუშავებას, როგორიც არის საბჭოთა პატრიოტიზმი, ჩვენი ეპოქის ადამიანთა გმირობა, ჩვენი ქვეყნის რევოლუციური წარსული და სხვა. ჟურნალი „ოქტომბრელი“ ხშირად თავსებს ისეთ მასალას, რომელიც არ შეეფერება ამ ჟურნალის მკითხველთა ასაკს და რომელიც უფრო მისაღები იქნებოდა „პიონერის“ მკითხველებისათვის.

მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღეს ა. გომიაშვილმა, ნ. ნაკაშიძემ, დ. შამათავამ, ლ. ბეჭინაძემ და კ. ბობოხიძემ, რომლებიც შეჩერდენ მომხსენებლის მიერ აღნიშნულ ჟურნალების უარყოფით მხარეებზე და რომელთაც საჭიროდ ჩასთვალეს მწერალთა მთელი კოლექტივის უფრო ენერგიული მუშაობა ჟურნალების იდეურ-მხატვრული ხარისხის გასაუმჯობესებლად. უფრო მეტი კვალიფიციური მწერლის მიზიდვა, შინაარსის უფრო თემატიური გამრავალფეროვნება, მხატვრების მხრით უფრო სერიოზული დამოკიდებულება დასასურათებელი მასალისადმი, — აი რას მოითხოვდნენ ერთხმად კამათში გამოსულნი ამხანაგები.

„ა რ ჩ ი ნ ი ა ნ ი“

საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმმა გამოსცა არჩილის თხზულებათა სრული კრებულის მე-2 ტომი ალ. ბარამიძისა და ნ. ბერძენიშვილის რედაქციით.

წიგნს წამძღვარებული აქვს ალ. ბარამიძის ვრცელი წერილი არჩილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე. ამ ტომში მოთავსებულია „თეიმურაზისა და რუსთაველის გაბაასება“.

წიგნი შეიცავს 200 გვერდს და ღირს 8 მანეთად.

გრიგოლ ორბელიანის წერილების მეორე ტომი

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდად გრ. ორბელიანის „წერილების“ მეორე ტომი (1851—1859) აკაკი გაწერელიას რედაქციითა და შენიშვნებით. წიგნში დაბეჭდილია 225 ბარათი პოეტისა, ვრცელი კომენტარიები, 26 სურათი, 6 ფაქსიმილე, გენეალოგიური ჩარტები შამილისა და ორბელიანისა, სურათების სია, საძიებელები და სხვ. წიგნი გამოსცა „სახელგამმა“ და ღირს 14 მანეთად.

ქართული სიმღერები გრამაფონის ფირფიტებზე

ამ რამდენიმე წლის წინათ თბილისში ჩამოვიდა გრამაფონის ფირფიტების ფაბრიკის ბრიგადა, რომელსაც დავალებული ჰქონდა ჩაეწერა ქართული სიმღერები. ფირფიტაზე სულ ჩაიწერა 72 სიმღერა. ჩაწერილია სახელმწიფო ეტნოგრაფიულ გუნდების სიმღერები ხალხთა საყვარელ ბელადზე—სტალინზე, „ოროველა“, „კოლხიდა“, „ლაშქრული“, „მხედრული“, „მიყვარს ფაცხა მე მეგრული“ და სხვა.

ფირფიტებზე გადაღებულია რაჭული და კახური გუნდების სიმღერები. გარდა ამისა, ჩაიწერა აფხაზეთის სახ. ეტნოგრაფიულ გუნდის ათი სიმღერა.

ფირფიტებზე ჩაიწერა აგრეთვე ტფილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის სოლისტების ცომაიას, ანდღულაძის, სვანიძის, სოხაძის, ამირანაშვილის, გამრეკელის და სხვათა გამოსვლები.

მცირე განმარტება

„ლიტ. საქართველოს“ უკანასკნელ ნომერში „ხოგაის მინდვის“ ინფორმაციაში ქრონიკოს გამორჩენია შემდეგი: ამ ნოველას დამუშავებისას ხელთა მქონდა ექმის გ. თევდორაძის მიერ ხეგსურეთში ჩაწერილი პროზაული გერსა ამ ლეგენდისა, რომელიც მაჩვენებელია არა ერთ ადგილისა, ამ ლეგენდის ბეჭედი ნაბეჭდი.

კონსტანტინე გამსახურდია.

ქ ა რ თ უ ლ ი ს ა ბ ჭ ო თ ა პ ო ე ზ ი ა დ ა უ მ ა ღ ლ ე ს ი ს ა ბ ჭ ო ს ა რ ჩ ე ვ ნ ე ბ ი

უმაღლესი საბჭოს არჩევნები — ეს დიდი ისტორიული მოვლენაა ქართველი ხალხის ცხოვრებაში. უაღრესად სასიხარულო და ბრწყინვალე ფურცელია. არასოდეს, არც ერთ ეპოქაში ასეთი სიხარული არ განუცდია საქართველოს, არასოდეს ასეთი ფართო და ყოვლის მომცველი არ ყოფილა მისი ზეიმი. ისევე, როგორც 12 დეკემბერი, 12 ივნისიც სამშობლოსადმი ღრმა სიყვარულისა და ლენინ-სტალინის პარტიისადმი ურყევი ერთგულების ბრწყინვალე დემონსტრაციაა.

ქართველმა მწერლებმა კარგად გაიგეს ამ ეპოქალური თემის — მსოფლიოში ყველაზე თანამიმდევრად დემოკრატიული, ნამდვილად თავისუფალი არჩევნების მნიშვნელობა. საკავშირო უმაღლეს საბჭოს არჩევნებს ქართული წერილობა გამოეხმაურა საუცხოო კრებულით — „ბედნიერების სიმღერებით“, რომელიც ჩვენი ხალხის უგულითადეს გრძნობებს გამოხატავდა. საქართველოს უმაღლეს საბჭოს არჩევნების თემაზედაც უკვე დაიწერა მრავალი მშვენიერი ნაწარმოები. ქართველი მწერლები ცდილობენ შეაფასონ ეს ძოვლენა, როგორც საქართველოს ახალი ისტორიის ბრწყინვალე ფურცელი.

ბუნებრივია, რომ პოეტის თვალი, რომლის წინაშე იშლება სიდიადე ახალი ცხოვრებისა, მკაფიოდ და ნათლად ხედავს, თუ რაოდენად ავმაღლდით ჩვენ წარსულთან შედარებით, რაოდენად ლაღად და თავისუფლად გაშალა ფრთა ქართველი ხალხის შემოქმედებითმა სიხარულმა. ამხანაგ **ლავრენტი ბერიამ** თავის წერილში. „ქართველი ხალხი ლენინ-სტალინის დროშით ეგებება უმაღლესი საბჭოს არჩევნებს“ და ტფილისის მშრომელთა სამას ათასიან მიტინგზე წარმოთქმულ სიტყვაში ხაზგასმით აღნიშნა ამ დიდი ისტორიული დღის მნიშვნელობა ქართველი ხალხის ცხოვრებაში. ამხ. **ლ. ბერიამ** თავის წერილში გაიხსენა მძიმე წარსული საქართველოს ცხოვრებისა, როცა ჩვენს ქვეყანას ესეოდნენ მრავალრიცხოვან მტერთა ურდოები, როცა ჩვენი წინაპრები იგერიებდნენ რომის სარდალ პომპეუსს, რომელიც, ჩვენს ქვეყანაში შემოჭრილი, თარეშობდა მტკვრის მიდამოებში და ცეცხლს აძლევდა ყველაფერს, იგერიებდნენ ალექსანდრე მაკედონელსა და სკვითთა ურდოებს, უკუაქცევდნენ სტამბოლიდან გადმოჭრილ იანიჩარებსა და ირანიდან მოსულ მტაცებლებს. ებრძოდნენ ჩინგის-ხანსა და მურმან ყრუს, შაჰ-აბაზსა და აღა მაჰმად-ხანს და ამ ბრძოლით იცავდნენ საქართველოს დამოუკიდებლობას, მის კულტურას.

და დღეს საქართველოს ეღირსა ისეთი სიხარული, რის მსგავსიც მას არასოდეს არ განუცდია.

ქართველი პოეტებიც ამ ისტორიულ ასპექტში ცდილობენ გააშუქონ თორმეტი ივნისის თარიღის სიდიადე. მძაფრი ისტორიული კონტრასტები მოცემულია **ს. ჩიქოვანის** ლექსში — „მშობლიურ ჩალხს“. პოეტი, წარმოიდგენს რა საქართველოს ისტორიას, მიმართავს ჩვენს ქვეყანას:

„შშობელი მიწის ყოველ კუთხეზე
გარს უამრავი მტერი გეხვია,
შენ წარმომდგარხარ როგორც კავკასი
და მტრის ურდონი აგიჩეხია.

. . . . . .

შენ განგიცდია ბევრი ავდარი
და იარაღის ძველი ელვანი,
მხნე საკაძის ხმალი გამტყდარი
და მოჯიხვნე მისი მერანი“.

ს. ჩიქოვანი თავის ლექსში, ითვალისწინებს რა წარსულის ზამთარს, როცა თავისუფლების მზე მხოლოდ ხახვისხან გამოიხედავდა ხოლმე ღრუბლებიდან და მაშინ „საყოველთაო სახალხო ზეიმი მჩქეფარედ მოედებოდა საქართველოს მიწა-წყალს, ხეობებსა და ჭალებს“. **(ლ. ბერია),** გატაცებით შეეხარის და ჰიძნს უმღერს კაცობრიობის ნამდვილ გაზაფხულს, როცა სტალინური კონსტიტუციის ბრწყინვალე მზე დაჰნათის საქართველოს:

„ბელადის თვალი ყველგან მზრალი,
ბედნიერება, გულის ტაროსი,
ვით გაზაფხული, გარეთ მყვირალი
და სიხალისე მჭროლავ წყაროსი.

აი, სამშობლოვ, შენი სახელი,
ვინ ჩაატოის ლექსში ყოველი,
გახარებული ხალხის ძახილი
და გმირობანი დაუდგრომელი“.

ემოციური სიღრმე, მგზნებარე ლირიკული გატაცება და საბჭოთა პატრიოტიზმის ძლიერი გრძნობა ახასიათებს ორდენოსან პოეტის **ალიო მაშაშვილის** ლექსს „ჰიმნი სამშობლოს“. მაშაშვილის ეს ლექსი ახალი სოციალისტური ლირიკის საუცხოო ნიმუშია. ოპტიმიზმი, ჩვენი სამშობლოს უძლეველობის ურყევი რწმენა, საბჭოთა პატრიოტიზმის ინტერნაციონალური ბუნება, ჩვენი ხალხის ბედნიერი და საამური ცხოვრება, რომელშიაც ჰარმონიულად გაერთიანებულია შრომა და სილამაზე,—აი რა საკითხებზე აჩერებს მაშაშვილის ლექსი მკითხველს ყურადღებას. ამ ლექსში მძაფრი ისტორიული კონტრასტის სახით დაპირისპირებულია ძველი მწარე „ბედი ქართლისა“ და დილის მზესავით გაფურჩქვნილი, თავისუფლების შუქურა სხივებში გახვეული ორდენოსანი საქართველო — ეს ლამაზი ქვეყანა „პატარა, მაგრამ მარჯვე წელისა“.

საუკუნეთა სიღრმეში იხედება **ილო მოსაშვილიც:**

„და დიდხანს, როგორც ზღვას
მებადური,
ჩავსცქერ წარსულის დაბინდულ
სარკეს“.

ქართველმა პოეტებმა უკვე კარგად გაიგეს, რომ საუკუნეთა ნატვრა და ოცნება ხალხის საუკეთესო შვილებისა მხოლოდ ბოლშევიზმმა გაანახორციელა. ამ გაგებით იჭრება გმირული წარსულის თემა ჩვენს პოეზიაში, ჩვენს გმირულ აწყოში, როცა მთელი ხმით:

„...უმღერის სტალინის სახელს
განახლებული ქართველი ერი“.

და როცა

„...თავის პირველ უმაღლეს საბჭოს
არჩევნებს ერი დიდებით ხვდება;
მოდის დუნია და ქართველ ხალხის
სიმღერა კრემლის ვარსკვლავებს
წვდება“.

ასეთივე თემატიური განხრით არის დაწერილი **ალ. აბაშელის** „სამშობლოსადმი“ და **ს. თავაძის** „დედა—სამშობლო“. ორივე ეს ლექსი ნათლად მეტყველებენ ამ პოეტების საბჭოთა ეპოქასთან ორგანიულ შეესისხლხორცებაზე. ორივე ეს ლექსი იხსენებს წარსულს, როცა, დავით გურამიშვილის სიტყვით რომ ვსთქვათ, საქართველოს ჯეჯილზე ცეცხლის კვერი მობრუნდებოდა ხოლმე. აბაშელი ეხება რა საშინელი დრამატიზმით აღსავსე წარსულს, მისი ფერი გადმოდის დღევანდელობაში და თავს ევლება თერმეტ მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკის დაურღეველ კავშირს, ჩვენი ცხოვრების სიუხვესა და ბედნიერებას.

3. გორგაძე თავის ლექსში „ტფილისი“ აგრეთვე ისტორიულ ექსკურსიის ხერხს მიმართავს. იგი იხსენებს „ჯალალ-ედინის მძვინვარე ხმლებს“, „უდაბნოს აფთარ ჩინგის ყაენს“, იხსენებს „იმპერატორის მუშკეტერებს“, რომელნიც წარსული საუკუნის დასაწყისში კალიასავით მოედნენ საქართველოს. მაგრამ პოეტი მარტო ამ შორეულ წარსულზე როდი გ